

Criteria No.1

SUB POINT - 1.3.2

**DOCUMENTARY EVIDENCE IN SUPPORT OF
THE CLAIM**

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal.-Shrigonda, Dist.-A.Nagar

Shree Dattkrupa Shaikshnik & Krushi Gramvikas Pratishthan's
COLLEGE OF EDUCATION (B. ED.) GHARGAON
Tal. Shrigonda Dist Ahmednagar
SECOND YEAR 2022-23
CONSOLIDATED MARKS SHEET

Name of Subject :- BED 204 Disaster Management

Name of Student:-...*Bhise Pareshkumar Bapurao*... Roll No: *06*

Sr.	Name Of Activity	Marks Out Of	Marks Obtained
1.	Compulsory Practical	50	<i>32</i>
2.	MCQ	50	<i>32</i>
3.	Written Exam	80	<i>53</i>
	Total Out of	180	<i>117</i>
	Consolidated Marks out of	20	<i>13</i>

Date *10-5-23*

Signature of Professor In-charge

[Signature]
PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M.Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

Shree Dattkrupa Shaikshnik & Krushi Gramvikas Pratishthan's
COLLEGE OF EDUCATION (B. ED.) GHARGAON

Tal. Shrigonda Dist Ahmednagar

SECOND YEAR 2022-23

Name of Subject :-BED 204 Disaster Management

Practical Name :write a report on availability of resources in school for disaster management.

EVALUATION SCHEME

Rating Scale 1-Unsatisfactory 2-Average 3-Satisfactory 4-Good 5-Excellent

Name of Student:-.....Bhirc Parash Kumar Bapurao.....Roll No:-----06

No	Criteria	1	2	3	4	5
1	Introduction				✓	
2	Objectives			✓		
3	Plan for disaster management		✓			
4	Nature of the tool (Observation/ schedule/ check list/ rating scale etc)			✓		
5	Physical resources				✓	
6	Human resources				✓	
7	Plan and execution of mock drill			✓		
8	Conclusions and recommendations				✓	
9	Educational implications		✓			
10	Overall impression			✓		
Total Marks-50		32				

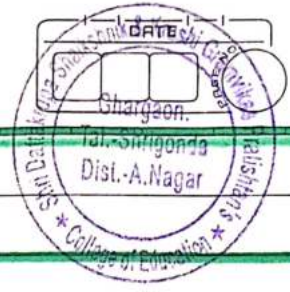
Date 5-4-23

Signature of Professor In-charge

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M.Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A.Nagar

अनुक्रमिका

अ. नं.

घटकाचे नाव

१	परिचय
२	उद्देश्य
३	आपत्ती व्यवस्थापन संकल्पना
४	गरज
५	नियोजन
६	निसर्ग-निर्मित आपत्ती व्यवस्थापन
७	निरिक्षण
८	पडताळा रकूणी
९	भौतिक साधन संपत्ती
१०	मानव साधन संपत्ती
११	अंमलबजावणी योजना
१२	निष्कर्ष
१३	विफारसी
१४	शैक्षणिक अयोजना
१५	प्रमाणपत्र

PRINCIPAL

College of Education (Ed. & M.Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

* प्रसावना *

विद्यापीठ 'संगति' शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, संगति
 धारगाव येथे बी.एस. अभ्यास प्रमाण आपली
 व्यवस्थापन या अभ्यासक्रमाचा 'अभ्यास' क्रमांका
 शालेय व्यवस्थेमध्ये आपली व्यवस्थापन याचा
 गती व नियोजन याचा अभ्यास केला

आपली म्हणजे
 अचानक आढेवलेला संकट सर्वांना कुरवारी मोठी
 गंभीर घटना होय आपली म्हणजे अशी घटना की
 यामध्ये मागे माकडमोपण पुढे तिवीर जिव्या
 विल जिव्या देवघे पुढाच्या दानी होय

आपली ही अचानक
 आढेवारे संकट 'असल्याचे' आपल्याला याने
 अचानक अगापर व्यक्त करणे येऊ शकत नाही

[Signature]
 PRINCIPAL

College of Education (C.E. & M. Ed.)
 Ghergaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

* उद्दिष्ट्ये *

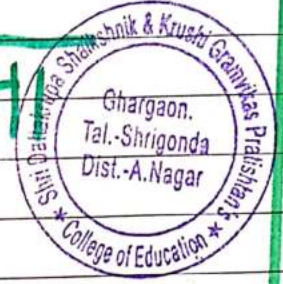
- ① आपणी व्यवस्थापन या प्राथमिकाचे उद्दिष्ट्ये आपणी व आपणी व्यवस्थापनाचा संकल्पना व स्वरूप स्पष्ट करणे.
- ② मानवनिर्माण आपणी योपविधाने प्रथम पिढीच्या व्यवस्थापनाचा गरज समजावून घेणे.
- ③ नविन सेवा व पुर करुन आपणी येणार नाही व माहीत गर यत्वा सिद्धता करणे करणे.
- ④ आपणी गोड देणे, त्यापासुन व्हाव. करणाचे कौशल्य प्राप्त करणे.
- ⑤ अचानकने भोडवलेल्या संकटापासुन व्हाव. कुसा कुशावा किंवा याला कुसा गोड द्याव या संकल्पना आपल्याला व्यवस्थापनातुन समजाणे.

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Chargan, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

आपत्ता व्यवस्थापन

संकल्पना

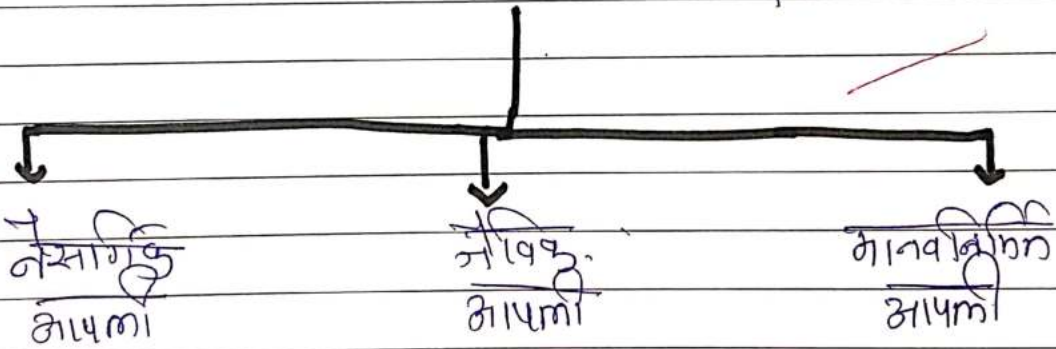

आपत्ती हा शब्द हीन भावनेला, काही आपत्ती या शब्दाचा अर्थ वाईट घडणारे असा होतो. यामुळे विद्यार्थ्यांकु घटना होऊन असा समाज मानला जातो.

वैयक्तिक आपत्तींना सामोरे जावे लागते त्यामुळे काही आपत्ती या वैयक्तिक असतात. तर काही या मानवनिर्मित असतात.

दोन्ही प्रकारच्या आपत्ती विद्यार्थ्यांकु असतात.

आपत्तीचे प्रकार

[Signature]
PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

* आपत्ती व्यवस्थापनाचा गर्ज *

- १) आपत्ती घड्यांना प्रथमचार पुरवठा
- २) जिवीत व वित्त दानीची सुविधा करणे.
- ३) मेकटांकाळाने हाकमेकांना साहाय्य करणे
- ४) शेळ्यांना सामोरे जाणे. प्यासुन मार्ग काढणे
- ५) आपत्तीची निवृत्त कमी करणे
- ६) प्रतिबिध धातुक उपाय करणे
- ७) शेत्याची गातपुशती काय करणे
- ८) स्वच्छता सुविधा पुरवविण्यासाठी
- ९) आरोग्य सुविधा पुरवण्यासाठी
- १०) ~~वक्तृसंगी~~ मृग जियाणी ~~प्रिन्सिपल~~
लावण्यासाठी

PRINCIPAL
College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

आपत्ती व्यवस्थापन

Ghargaon,
Tal.-Shrigonda
Dist.-A.Nagar
Dr. Prakash
S. Patil
College of Education

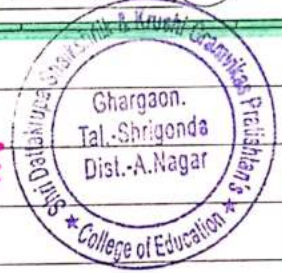

disaster management

Prakash
PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M.Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A.Nagar

* नियोजन *

शांखीन सोयी खुविद्यांना ठरव्यास. करव्यासानी गेलो मसना खालेमध्ये आपलीच व्यवस्थापन योग्यरित्या केल्याचे ठाळवून ठालो

आपलीच प्रकार पुढीलप्रमाणे :-

① नैसर्गिक आपली :-

नैसर्गिक आपलीमध्ये दुष्काळ, भारपीठ, उदकापात, ज्वालना, उदक, साथीचे रोग, दरड कोसळणे, भूकंप, महापुर, आग्निपुत्री, वाळेको झ्यादी आपली होय.

हाकू महाभूयंकर आपली नगभडान् ठालो ठाई व सान भागील दान वषीपासुन अपुन गग हेशन केळ ठाई.

शांखीच्या आपली व्यवस्थापन ठरव्यासाकुचे मसना केश, ठाळवून ठालो की भागील काई वषीपासुन शीगपा गालुक्यात. खनग दुष्काळ, पडन ठाई ठालो पाव काणारगव पुन बोडन वथमा स्थव वगावणे शांखी परीक्षु की परगावा कुन ठाई गसेळ. शांखी काई प्रमाणान विद्यापीठ माल केली ठाळवून ठालो.

PRINCIPAL
College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

* नियोजन *

मापती व्यवस्थापनासाठी शाळेतील सोयी सुविधांना अभ्यास करव्यासाठी गेल्या असता यालेमध्य मापतीचे व्यवस्थापन योग्यरित्या व्हावे याबाबत आढळून आले

मापतीचे प्रकार पुढीलप्रमाणे :-

१) नैसर्गिक मापती :-

नैसर्गिक मापतीमध्ये दुष्काळ, भारपीठ, उखळपात, ज्वार, उदक, साथीचे रोग, दरड कोसळणे, भूकंप, महापुर, भूकंपाची वाळे इत्यादी मापती होय.

हाकू महाभूयंकर मापती नगभरात आली आहे व त्यान मागील दान वषीपासून संपूर्ण नग हराण केले आहे. Covid-19 च्या ही

शाळेच्या मापतीचे व्यवस्थापन अभ्यासातुळे असता अस, आढळून आले की मागील काही वर्षापासून शाळात शाळेच्या शाळात दुष्काळ, पडण आहे आणि त्यान कारणास्तव पुढे कोसळ वयला देवा वगळण शाळेचे परीक्षे की परतावा कुण आहे नसेल. शाळेचे काही प्रमाणान विद्यार्थी मार केलेली आढळून आली.

PRINCIPAL

College of Education (U. Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

FOR EDUCATIONAL USE

2] मानवनिमित्त आपत्ता

- १) मानवाच्या लालसेपोटी कृनेकदा सुपधान घडून येतात. तसेच निसर्गाचा असमाधेय दाखवता.
- २) निसर्गाचा असमाधेय दाखवताने नैसर्गिक आपत्ती भाडवतात.
- ३) मानवाच्या फुकांमुळे जंगलांना काढून लावतात.
- ४) वाढत्या लोकसंख्येमुळे जल वस्तू निवारा यासाठी जंगल तोडली जातात.
- ५) झाडे तोडल्याने जमिनीची धूप वाढते. पावसाचे प्रमाण कमी होते.
- ६) कारखाने याद्वारे प्रदुषण होते.
- ७) मोटर गाड्या याद्वारे हवेत प्रदुषण.

[Signature]
PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Chargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

निसर्ग निमित्त आपत्तय व्यवस्थापन

आपत्तय स्थाने पिनावा
ए. आपत्तय मोडेल्यास. गिऱ्या. विकस्य. लढण्याचा नयारी
आसणे व संसमग आसणे ही आपत्तय जबाबदारी
आठ आपणास आपत्तय विषयी माहिती आसले नस्य.
आपणू. त्यास. गां. दळ संकेत सासणी आवश्यक
आसणार ज्ञान आपल्याला सांकेतिक विषयातून मिळते

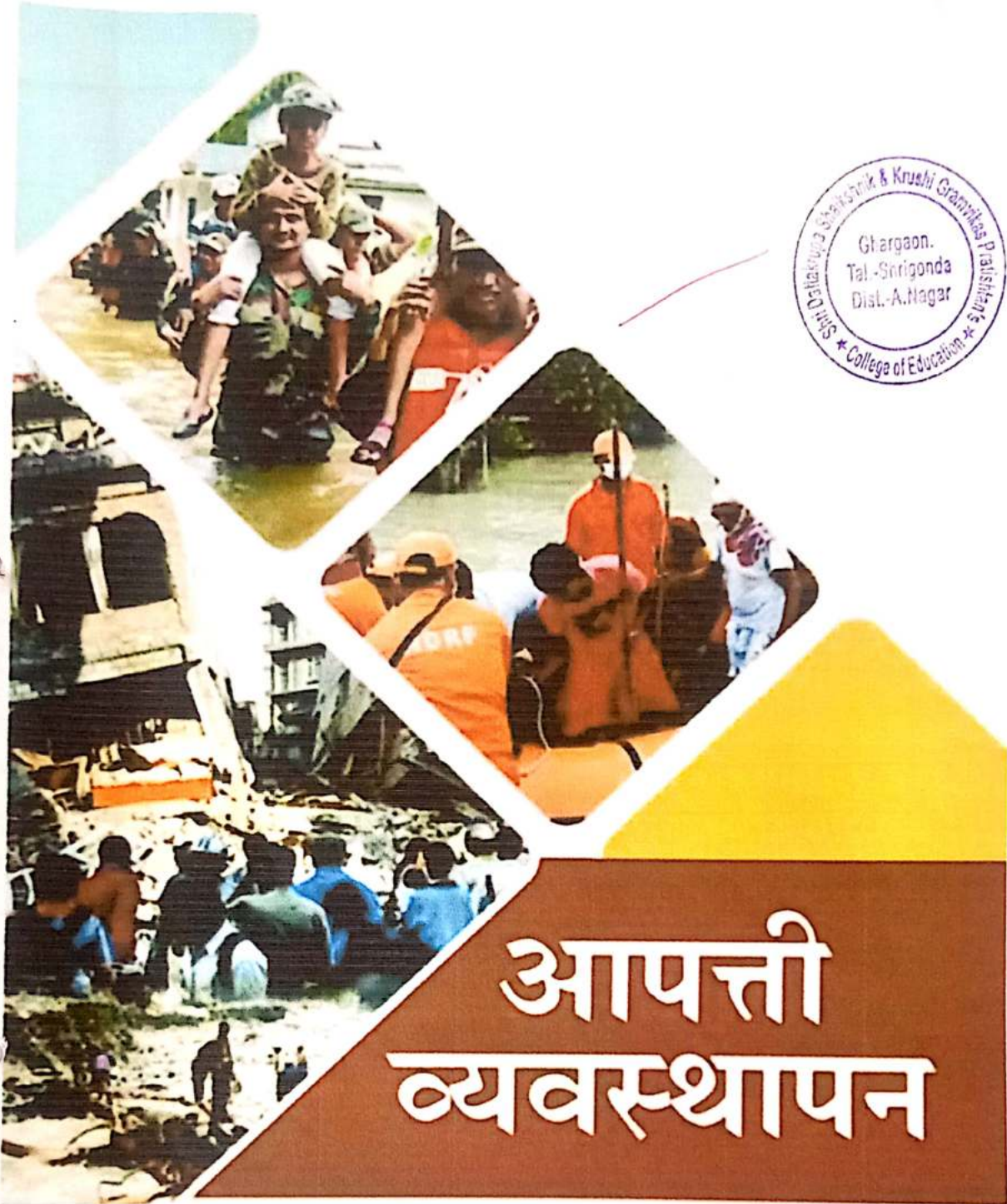
दैनिकीत जीवनात. एखाद्या
आपत्तय बाबत. सामान्यज्ञान । मुख्यशिक्षण आपत्तय बाबत.
उपाययोजना संजोवणे म्हणजेच मुख्यशिक्षण या विषयातून
सिद्ध्युत्तरे विकसन देणे शक्य आठ अशा प्रकारे
निसर्गनिमित्त आपत्तय व्यवस्थापन करण्यासाठी पूर्वतयारी.
आवश्यकता आसते अशी आपत्तय बाबत. ती निवारण्यातून
वागणारे सांकेतिक नदमी नयार आसणे गरजेचे
आठ

उदा - २.

रुधा क्षेपण नदमीपुढावा. द्योका कंठावणे
थाडकाणी फुड पडिरवणी हातावणारे
सांकेतिक आवश्यक आसणे

PRINCIPAL
College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Chargoan, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

आपत्ती व्यवस्थापन

आपत्ती व्यवस्थापन

(Signature)
PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M.Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

निरिक्षण

मी निवडलेल्या कॉलेजियल आपली व्यवस्थापनाची कोय ही कॉलेजियल उपलब्ध आहे कॉलेजियल शिकवणे अक्षर फाटून आहे माते वेगवेगळे आहे फुलणे असं मेदानही आहे

कोणत्याही प्रकारची आपली आढवणार नाही यत्ना कावचा काळा प्रसादन द्या आ २

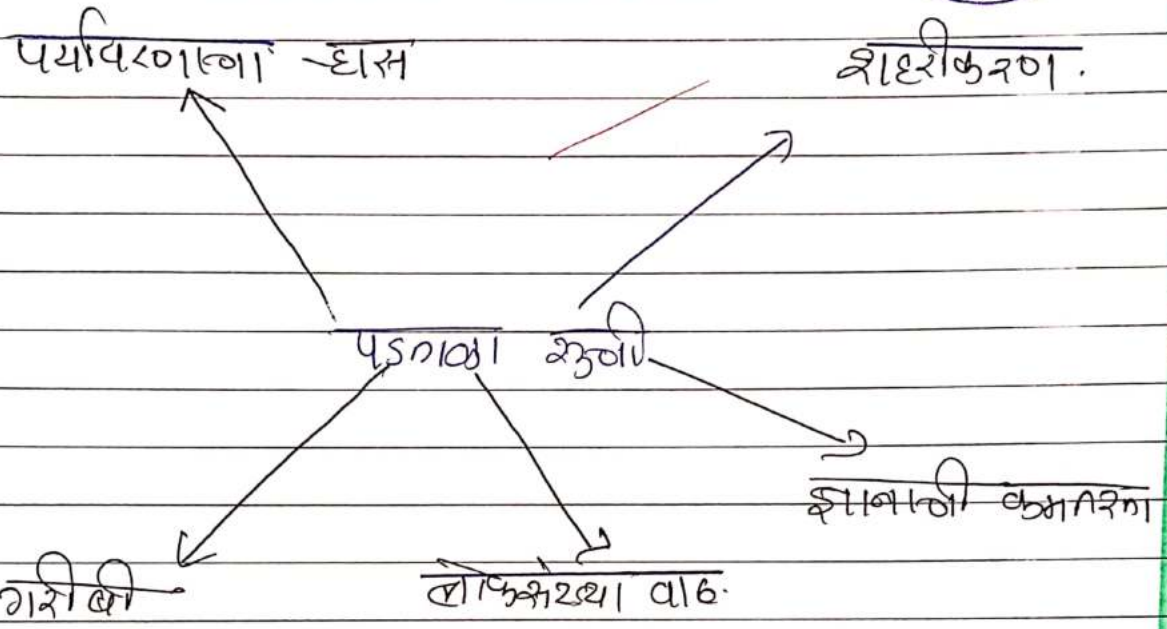
कॉलेजियल मेदान अथवा पारिसरान विजेची खांब न वयेणे जिवा असल्यास याळा कोटरी नार लावणे नोंकरी विद्यार्थी यास दान लावणार नाहीत.

मानवनिर्माण आपली मध्ये आपण कुसे प्रकारे वंदरक्षण करावे व कुशी प्रकार्या आपली येणार नाही याचे मार्गदर्शन काळा प्रशासन विद्याथ्यास वाकवार करणे

(Signature)
PRINCIPAL

College of Education (U. Ed. & M. Ed.)
Chargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

पटनाळ सुची

- १) गरीबी वाढणे
- २) ज्ञानाची कमतरता राहणे व त्यामुळे शिक्षण - पाठ्युपलब्धी राहणे
- ३) पयविराळ संपण्याचा घास होणे
- ४) शहरीकरण वाढणे त्यामुळे नगरीकरणे झाली.
- ५) शाळेस मीठा पुरवठा आहे
- ६) आग नियंत्रण सुविधा आहे
- ७) इमारत पक्की आहे.

[Signature]

College of Education (B. Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

भौतिक साधन संपत्ति

भौतिक साधन संपत्ति
 ही व्यवस्थापनाधीन महत्त्वाचा एक भाग यामध्ये
 वयात भौतिक सुविधा येता. या भौतिक सुविधा
 पुढीलप्रमाणे :-

- १) विद्यार्थी संख्येनुसार बेंक
- २) वर्गाच्या आकार व त्यानुसार विद्यार्थ्यांना
मिळविले जाणारे महत्त्वाची कसेत
- ३) वर्गात वायुजीवन व्यवस्थित ठेवणे
- ४) वर्गातील फळा वांगरथा, दगडा भाडे
- ५) शिक्षकांना शिकवणाऱ्या डेक्सची सुविधा
भाडे
- ६) इतर भौतिक साधन संपत्तीमध्ये शाळेत
ठावून घेणेबाबत अणव्य ठाडे
- ७) आग विझवण्यास आग प्रविष्ट ठेवणे
भाडे

(Signature)
 PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
 Ghargeon, Tal.-Shrigonda, Dist.-A.Nagar

मानव साधन संपत्ति

आपकी आवश्यकताओं के लिए तैयार किया गया है। इसमें शामिल है कि आपकी आवश्यकताओं को पूरा करने के लिए आपको क्या करना चाहिए।

आपकी आवश्यकताओं को पूरा करने के लिए आपको क्या करना चाहिए। आपकी आवश्यकताओं को पूरा करने के लिए आपको क्या करना चाहिए।

आपकी आवश्यकताओं को पूरा करने के लिए आपको क्या करना चाहिए।

[Signature]
PRINCIPAL

College of Education (S. Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

अवलोकनावली

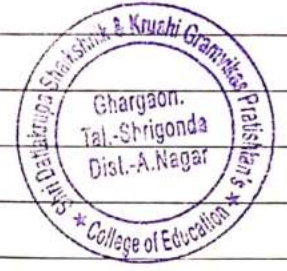
- १) आपकी व्यवस्थापन उपकृमाणा विद्याथीवर सकारात्मक परिणाम होणे
- २) माध्यमिक स्तरावर आपकी व्यवस्थापनावर, उपकृमाणा माहिती मिळवणे
- ३) शाळेमध्ये आपकी व्यवस्थापनाची सर्वाे तयारी आहे व त्याची अंमलबजावणी केली जाते
- ४) माध्यमिक स्तरावर इयत्ता एवी व्हा. शिक्षक, विद्याथीना आपकी व्यवस्थापनाची स्फुल्लता, आवश्यकता आणि महत्त्व या विषयाी उपभवणाऱ्या आपनास समोर आणाऱ्यासाठी कोर्सेस दिले आहेत. माहिती दिली.
- ५) माध्यमिक स्तरावर आपकी व्यवस्थापना बाबत, शिक्षकांशी संतुषवणे
- ६) शाळेतील शिक्षक - विद्यार्थी उपकृमाणा अंमलबजावणी करणारा तयार आहे.

[Signature]
PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

निष्कर्ष

- १) नैसर्गिक व मानव निर्मित आपत्तियों अधीन उपक्रमांची समावेश। कसब्याच काळून ठावे
- २) माध्यमिक स्तर पर ई. पूर्वाच्या अभ्यासक्रमांतील पर्यावरण, अर्थशास्त्र व्यक्तिमत्त्व विकास, या विषयातून पाठ्यपुस्तकात आपली व्यवस्थापन भाषाच. व उपक्रमांचा समावेश केला जाईल
- ३) नियतकालिकांचा उपयोग. कुठल्या काळीन
- ४) शालेय पर्यावरणाची उपयोगिता. समजावी. यासाठी वनक्षेत्र, प्रायोगिक व्याख्यान, प्राशिक्षण, विविध इत्यादीचे आयोजन केले जाई
- ५) कोणतेही कार्यक्रम होण्यासाठी मध्यस्थ असणारे एक मंडळ समान व पालक यांचे सहकार्य शालेया कोणतेही कार्यक्रम, कसब्याच काळीन. समान व पालकांचे सहकार्य मिळाले.
- ६) या सर्वांचा परिणाम म्हणून विद्यार्थ्यांमध्ये सकारात्मक पर्यावरण प्रेम विकृत

College of Education (S. Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

* शिक्षारत्ना *

- ① शिक्षिकांनी अध्यापकांनी आपली नियोगनाम विद्याथ्यांमध्ये नामां निर्दिष्ट करणे आवश्यक आहे
- ② विद्याथ्यांमध्ये नामां निर्दिष्ट करण्यासाठी परिस्ताद अर्जोदन. निवेद्य स्वध्या यासास्थ्या वेगवेगळ्या उपकृतींनी अर्जोदन करावे
- ③ मास. सी. सी. व स्कूल. गार्डिया विद्याथ्यां, माठ्या प्रमाणाना आपली व्यवस्थापन प्रक्रिया सादरमागी करणे द्यावे
- ④ साठ्या आपली विचार करणे या आपली प्रमापारी म्दळण विद्याथ्यांना म्दळण, पूर, आग प्रथामणार या विषयां माठिगी करणे हावे
- ⑤ आपली व्यवस्थापनाचे प्रशिक्षण विद्याथ्यांना देणे गरजेचे आहे आपली प्रशिक्षण. शिवासा. उपस्थित शिदन ग्दुण करावे

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

* शैक्षणिक उपयोजना *

आपली व्यवस्थापन करणे ही जबाबारी गरज आहे. म्हावक आलेल्या प्रसंगाला सामोरे कसे जायचे, पाठ्या पाठ्या, कोणाच्या हे आपल्याला माहिती असणे गरजेचे आहे.

शिक्षण म्हणून काम करणे असताना आपलीच पूर्वनियोजन करणे हे जबाबेचे. सोळायला शिकवायला हे आपलीच सामाजिक जबाबारी. पूर्वनियोजन हे आवश्यक आहे दुष्काळ पडतो हे ठाक शुद्धा नैसर्गिक आपलीच आहे दुष्काळ हे भवानक. येणारे संकट नसणे यामुळे अशा आपलीच आपण आगोपण काळजी घेऊ शकतो याची नियोजन आपण आगोपण करू शकता.

प्रत्येक शिक्षकाने आपल्या अध्यापनातून किमान्यमा शिक्षण दिले पाहिजे पर्यावरणाविषयी होणे असलेला धास कसा टाळणे. यंत्रणेचा पर विद्याथर्या सखाले मार्गदर्शन द्यायला हे.

23

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Chargaon, Tal.-Shrigonda, Dist.-A.Nagar

Shree Dattkrupa Shaikshnik & Krushi Gramvikas Pratishthan's
COLLEGE OF EDUCATION (M.ED.) GHARGAON
 Tal. Shrigonda Dist Ahmednagar
FIRST YEAR SECOND SEMESTER 2022-23
 Name of Subject : MED 204 Pre-Service and In-Service Teacher
 Education
PRACTICAL EVALUATION SCHEME

Name of the Practical : Comparative study to teacher Education system in
 India and different countries

Name Of The Student: Sayyed Kamij Fadema Hassan No 35

No.	Evaluation Points	Marks Out of	Marks Obtained
1	Introduction to Content	03	2
2	Quality of Information	04	3
3	Comparative study	06	5
4	Report Writing	04	2
5	Total Impact	03	2
	Total out of	20	14

Date : 26-7-23

 Sign of Prof.

 PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
 Ghargaon, Tal.-Shrigonda, Dist.-A.Nagar

Index.

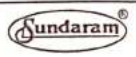

Sr. TOPIC.
no.

1. Introduction
2. Objectives.
3. Indian - Teacher education.
4. 5 year planning of education.
5. Different countries teacher education.
6. Different channels of teachers education.
7. Different types of education in India.
8. Comparative study (India other countries education).
9. Overall Impression.

[Signature]

PRINCIPAL
College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal.-Shrigonda, Dist.-A.Nagar

Introduction

The goal of in-service professional development is to improve the knowledge skills and commitments of teachers so that they are more effective in planning lesson, using a variety of effective approaches in their teaching & monitoring students learning as well as in undertaking other school & community responsibilities.

IN-SERVICE TEACHER EDUCATION PROGRAMME

- ① Every Teacher is a student.
- ② Life-long education.
- ③ For professional growth.
- ④ Education is dynamic.
- ⑤ Training in Democratic living.

[Signature]
PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

Pre-Service Teacher Education.

Pre-service teacher education is the education and training provided to student teacher before they have undertaken any teaching.

In contrast, in-service teacher education provides learning opportunities for practising teachers.

Requirement for acceptance to pre-service programs :-

Before entering into a pre-service education program, most students will have obtained a previous academic degree, either a general or honours in a subject of their choice. The alternative to this is that students may work simultaneously on an undergraduate Bachelors degree & a pre-service education programme. The latter route incorporates educational sciences throughout the programs 4 or 5 years & culminates in a final year.

FOR EDUCATIONAL USE

College of Education (B.Ed. & M.Ed.)

Chargaon, Tal.-Shrigonda, Dist.-A.Nagar

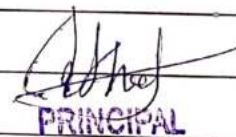

Components of pre-service Teacher Education.

- i) Core Courses / Foundation Courses.
- ii) Specialization / Pedagogy Courses.
- iii) School Internship.

Pre-service Programme for various level of schooling.

- i) Diploma in early childhood education.
- ii) Diploma in elementary education.
- iii) Bachelor of education.
- iv) Master of education.

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

Foundational Thinking ON Pre-SERVICE Education Program.

The practical nature of pre-service education training programs aligns with American philosopher John Dewey's theory of experiences. In his book *Experience & Education*, Dewey prescribes that learning must be based upon the actual life experiences of an individual that are interactive, experimental & purposive in nature. Donald Schon expanded upon Dewey's model by the focusing further upon the importance of reflective practice in learning process. In 1996 work *Educating the reflective practitioner: Towards a new design for teaching & learning in the professions*.

[Signature]
PRINCIPAL

College of Education (B. Ed. & M. Ed.)
Chargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

Major foci of Pre-Service Teacher Education Program.

1. PRACTICUM :-

A major focus on the pre-service education program is the practicum. The pre-service teacher is placed within a school setting and shadows an experienced teacher. The pre-service teachers will be given opportunities to develop skills through observation, their associate teacher, creating lesson plans, teaching lesson & experiment learning about classroom management.

2. COURSE WORK :-

The complement, the practicum pre-service programs offer academic based courses designed to expose teachers candidates to collaborative inquiry, current research, educational resources to provides a foundation for their work as educators.

Pre-Service Graduate Challenges.

After completing a pre-service program, a graduate must apply for a certification to be held by a public school board. This is granted by a provincial or state governing authority. Not all pre-service programs are designed the same & a certificate obtained in one country may not be recognized in another.

It is significantly more challenging to receive certification in a state or province other than that in which the teacher attended their pre-service programme. This makes it difficult for pre-service graduates to find employment outside of the state or province in which they received their training.

[Signature]
PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

Types OF IN-SERVICE PROGRAMMES

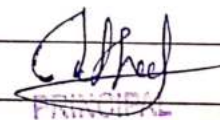
Conference :- Conference has a broad discussion of subject of practical interest.

work shop :- Pupil teacher Training workshop
It is an interactive training where participants carry out a number of training activities.

Refresher courses :- It is a short educational course for teacher to review their subject & developments.

Orientalion Programmes :- The concept of an Orientalion programme emphasizes teachers as agents of socie-economic change & national development & underlines the need to make them skill oriented teachers.

Study groups :- A group teacher of the same subject and a subject expert in the college of education combine together & start working.

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal.-Shrigonda, Dist.-A.Nagar

Main Steps For Implementation In-service Teacher Development Program

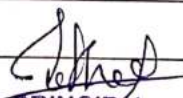
- Step 1 :- Include all stakeholders in program designs.
- Step 2 :- Base designs on existing policies and programs.
- Step 3 :- Learn from successful programs in similar countries.
- Step 4 :- Design a program that includes all teachers.
- Step 5 :- Develop good support materials.
- Step 6 :- Start small, learn & scale-up.
- Step 7 :- Support improvement of teachers conditions of services.

[Signature]

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal.-Shrigonda, Dist.-A.Nagar

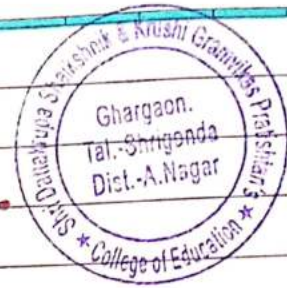
Types of Programmes Can be Undertaken.

- Lectures & discussion led by experts workshops.
- Analysis of educational planning through written material & professional visits.
- Meeting with instructional administration.
- Exposure to project at the national & regional level.
- Stimulations, Panel discussions & group work.
- Preparation of final projects by the individuals or groups based on the professional interests of a participants.

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargeon, Tal.-Shrigonda, Dist.-A.Nagar

Objectives.

Improving teachers general education background.

Improving teachers knowledge & understanding of the subject they teach.

Understanding how children learn different subjects

Developing practical skills & competencies.

Learning new teaching strategies.

Learning how to use new technologies

Strengthening professionalism & ethics

Providing knowledge & skills linked to ever-changing needs of a dynamic society.

Explore, reflect on & develop one's own practice

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

Indian Teacher Education.

India inherited a teacher training programme based on the British model. For secondary school teachers it is a one year programme, following a Bachelors degree in a academic discipline.

Teacher education in India can be divided into two broad areas. Pre-service education which is focussed on preparing students for a career in service teacher training that is provided by the government through the Sarva Shiksha Abhiyan (SSA) - or NGOs & social enterprises. Both these modes have fundamental problems in the way that they are implemented.

Pre-service teacher education in India hasn't been given the importance it deserves. As pointed out by the NCERT degree programmes for aspiring teachers do not spend enough time preparing them for the realities of the classroom.

5 years of planning of Education.

Prime minister Manmohan Singh has termed the 11th five year plan as 'Indian Educational plan'. The 11th plan approved at the meeting of the National Development Council in December 2007 places the highest priority on education as a centered instrument for achieving rapid & inclusive growth.

In the fifth five year plan more emphasis was given to qualitative development & to effective co-ordination between the different stages. The main objectives of the fifth five year plan for education are

PRIMARY EDUCATION :- All state governments in the country have made primary education compulsory for the students between the ages of 6 to 11 years. Importance was also given to train teachers for the primary education for children.

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M.Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

FOR EDUCATIONAL USE

SECONDARY EDUCATION :- Around 25 or more students join the school under this tenure. Funds are allocated for secondary education. The planning was to increase the enrollments in the school.

UNIVERSITY EDUCATION :- The main emphasis in university education is on consolidation & improvement. Provision is however being made to provide additional educational facilities to weaker sections of society & in the backward areas. Facilities through evening college, correspondence courses & private study will be expanded.

SCOLASHIP AND LANGUAGE DEVELOPMENT :- The government has planned to increase the number of national scholarships to 7000 to 10000 in 1978-79. It was decided to give 20000 scholarships under this period.

SPECIAL ATTENTION TO HINDI :- A plan was created to give emphasis to our mother tongue languages Hindi. A plan was to appoint some extra teachers of Hindi at the elementary & secondary level.

TECHINICAL EDUCATION :-

Under this plan source of technical education would be diversified. It was considered necessary to create new engineering college & institutes through out the country.

PRINCIPAL

College of Education (B. Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal.-Shrigonda, Dist.-A.Nagar

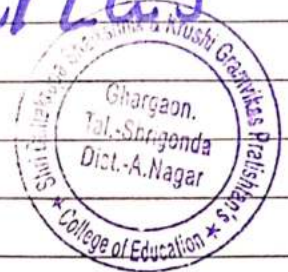
TECHINICAL EDUCATION :-

Under this plan
course of technical education would be
diversified. It was considered necessary
to create new engineering college &
institutes through out the country.

PRINCIPAL

College of Education (B. Ed. & M. Ed.)
Shargaon, Tal.-Shrigonda, Dist.-A.Nagar

Different Countries Education.

21st Century learning has gone global. Today youth will be competing tomorrow with students all over the world as it continues to shrink what school produce today will affect the country's economy tomorrow. So it is not just important but also a necessary that we give importance to education reforms in our country. Our curriculum standards need to stand up to other emerging countries on global platform. Like Salim asks, "Are we doing enough to prepare our students to effectively compete in a tough global economy."

We educate our children. Each country has a unique philosophy on the best model, method & approach. Some countries support year-round school take the summers off for an extended vacation. Countries like China place a high value on rigorous education.

Elementary school would just countries such as Finland value play for the younger years. Still other countries that struggle with poverty have limited access to education & a lower literacy rate among their citizens.

[Signature]
PRINCIPAL

College of Education (B. Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. - Shrigonda, Dist. - A. Nagar

Different Channels Of Teacher Education.

① NCTE :- National Council for Teacher Education (NCTE). The NCTE, under section 12 is responsible for the full activities & functions.

To co-ordinate & monitor teacher education & its development in the country.

To lay down guidelines in respect of minimum qualifications for a person to be employed as a teacher.

To achieve planned & co-ordinated development of teacher education system throughout the country.

To regulate & properly maintain the norms & standards in the teachers education system & for matters connected therewith.

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

It aims at training individuals for equipping them to teach pre-primary, secondary & senior secondary stages in the school non-formal & part time education, adults education & distance education course.

NCTE Regulations 2009.

Eligibility of Institutions.

Procedure & conditions for grant of Recognition.

Norms for various courses.

Power to relax norms.

Functions of NCTE :-

Undertake surveys & studies relating to various aspects of teachers education & publish the results thereof.

Making recommendation to central & state government, Universities & Institutions.

PRINCIPAL

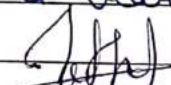
FOR EDUCATION Colleges of Education (B.Ed. & M.Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

② NCERT :- National Council for Educational Research & Training (NCERT) is an autonomous organisation of the government of India. NCERT was established by the Ministry of Education, Government of India in 1961 to improve the qualitative standard of school education. It was formed by merging the present seven institutes to regulate education system in the country.

The KEYS OBJECTIVE OF NCERT.

- i) To administer basic childhood education.
- ii) To encourage education of girl child.
- iii) To promote value education.
- iv) To work for education of student with special needs.
- v) To implement a national framework curriculum.
- vi) To provide vocational education.
- vii) To assess, examine & reform IT education.
- viii) To bring universalization of fundamental education.
- ix) To produce a teaching & learning experience.

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Gargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

③ UGC :- (University Grant Commission)

The full form of UGC is University Grants Commission of India. UGC is the primary regulatory body created by the India Government in the accordance with the UGC Act at 1956 under the ministry of Human Resource Development. It has been made responsible for the co-ordination of India Universities determination of the standards for India University & maintainance of standards of higher education in India.

It acknowledges universities in India. It also spends & grants funds to universities & colleges that it has approved or recognised.

The main functions of UGC is to allocated funds to it needs institutions & to offer its impartial & respected expert advise to the government on the strategic development & equipments for resources for higher education in India. Today, UGC manages one of the largest higher education system of largest higher education system in the world.

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

④ UNESCO :-

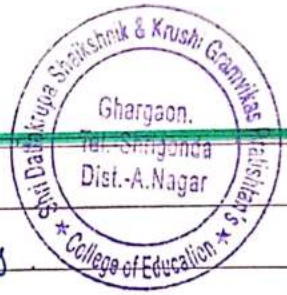
United Nations educational scientific & cultural organization. It seeks to build peace through international co-operation in education, the sciences & culture. UNESCO's programmes contribute to the achievement of the sustainable development goals defined in Agenda 2030 adopted by the UN General Assembly.

NC's are non-profit organizations that represent each UNESCO in a particular country.

The major aim of a national committee is the organization & co-ordination of the outreach within the country's multi-stakeholder & to sustain linkages to the HQ's & to other NC's.

UNESCO's mission is to contribute to the building of peace, the eradication of poverty, sustainable development & intercultural dialogue through education, the sciences, culture, communication & information.

PRINCIPAL
College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. - Shrigonda, Dist. - A. Nagar

Overview :- Mission & Priorities

In fulfilling its mission, UNESCO will lay out for the international community five essential functions :-

- i) Laboratory of ideas, including foresight.
- ii) Standard setter.
- iii) ~~cleaning house.~~
- iv) Capacity builder in member states.
- v) Catalyst for international co-operation.
- vi) UNESCO :- Focuses on two global priorities Africa & gender equality.

Sethal
PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal.-Sirigonda, Dist.-A.Nagar

5. SCERT :-

State Council of Educational Research & Training (SCERT), Delhi is an autonomous body of the Government of Delhi. It is a nodal agency recognized by the National Council of Teacher Education (NCTE) for admission, curriculum construction, course conduct, guidance, examination & certification of pre-service training programme in the area of pre-primary teacher education & elementary education.

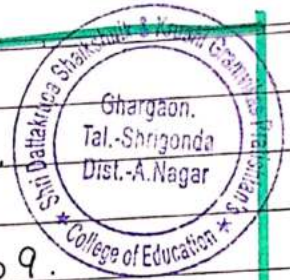
Functions of SCERT :-

- i) To organise & implement the special educational project sponsored by NCERT & other agencies for qualitative improvement of school education & teacher educators.
- ii) To prescribe curricula & textbooks for the use of teacher educators.
- iii) To produce instructional materials for the use of teachers educators.

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal.-Shrigonda, Dist.-A.Nagar

6.) RTE :- Right to education Act.

Salient features of RTE Act 2009.

Every child of the age of six to fourteen years shall have a right to free & compulsory education in a neighbourhood school till completion of elementary education.

Neighbourhood school means a primary school in vicinity of 1 km & an upper primary school in the vicinity of 3 km of every habitations.

The provision of RTE Act :-

- Age group : 6-14 years.
- Coverage elementary education (upto class 8)
- Free & compulsory education in neighbourhood school.
- Ensure compulsory admission, attendance & completion of elementary education.
- Ensure good quality elementary education.
- Ensure that children from weaker disadvantaged group are not discriminated against.

PRINCIPAL
College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

In India different types of education.

FORMAL EDUCATION :-

- School / Institutions involved.
- Has hierarchical structure.
- Uniform, full time & proper.
- Subject oriented.
- Certification / degree.

INFORMAL EDUCATION :-

- Practical adult learning.
- Diversity in methods & content.
- Mobilizes local resources.
- Built on learners participation.
- Real life examples of learning.

NON-FORMAL EDUCATION :-

- Very long process.
- Learning from experience.
- Learning from home.
- Learning from environment.
- Learning from work. (both)

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

In India different types of education.

FORMAL EDUCATION :-

- School / Institutions involved.
- Has hierarchical structure.
- Uniform, full time & proper.
- Subject oriented.
- Certification / degree.

INFORMAL EDUCATION :-

- Practical adult learning.
- Diversity in methods & content.
- Mobilizes local resources.
- Built on learners participation.
- Real life examples of learning.

NON-FORMAL EDUCATION :-

- Very long process.
- Learning from experience.
- Learning from home.
- Learning from environment.
- Learning from work. (Sh)

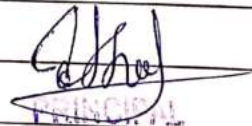
Comparative Study

(INDIAN Vs OTHER COUNTRIES EDUCATION)

Comparing to foreign countries in India we had Dhruv Bhai Ambani who proved that a common man can become a billionaire. Dr A.P.J. Abdul Kalam who dared to build missiles for India.

Such people though in small numbers because of these people living up in top marks in education.

Foreign education system leads the students to get international recognized qualifications, so that students can look forward to good career prospects when they complete their education.

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Gargan, Tal.-Shrigonda, Dist.-A.Nagar

Main difference between India & Foreign education system

INDIAN EDUCATION SYSTEM

i) Indian education focuses more on theory rather than practical that's why it lacks creativity.

ii) In India, students take admission, seeing the trends & they go with the flow.

iii) The speed of adopting latest technologies in curriculum is not too good as compared to foreign countries.

FOREIGN EDUCATION SYSTEM.

i) In foreign countries, practice happens. They focus more on practical based learning rather than theory, they impart knowledge in students through practical implementations.

ii) In foreign countries, students wait until they get admission into their field of interest.

iii) In foreign countries, curriculum changes regularly according to the graduation of technology & requirement of the industry.

26-7-23

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M.Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

Shree Dattkrupa Shaikshnik & Krushi Gramvikas Pratishthan's
COLLEGE OF EDUCATION (M.ED.) GHARGAON

Tal. Shrigonda Dist Ahmednagar

FIRST YEAR SECOND SEMESTER 2022-23

Name of Subject : MED 204 Pre-Service and In-Service Teacher Education

NAME OF THE ACTIVITY : LIBRARY NOTES

Name Of The Student:.....Souzyed kemijfatema Hamun..... No 35.....

Sr. No	Criteria	Marks Out Of	Marks Obtained
1	Introduction Of Content	04	2
2	Description of Content	05	3
3	Importance Of Content	04	2
4	Accuracy In Writing	03	2
5	References	04	2
	Marks Out Of	20	11
	Consolidated Marks Out Of	05	3

Date : 3-8-23

Sign.of Prof.

PRINCIPAL
College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal.-Shrigonda, Dist.-A.Nagar

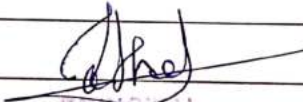
Index.

Sr.
no

TOPIC.

1. Introduction
2. Objectives of library notes
3. Need & importance of library notes
4. Selection of topic
5. Benefits of students
6. Overall impression
7. References

Principal

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

Introduction

Savitribai Phule Pune University
Shri Dattakrupa Education & Gram Vikas
Prathishthan has devised or powered pedagogy
of Education, Ghargoon Taluka, Shrigonda
M.Ed course cod 204 subject pre-services
& Inservice Teacher education. For library
notes I got the topic level of education
notes. This ~~work~~ is given to each of
educator.

For preparing library notes, I
had went through different books
in the library and studied the topic
thoroughly.

For this preparation I got
the topic - Inclusive classroom, Internship
and attachment in Teacher education.
I referred many books & have
prepared this library notes.

Principal

College of Education (B.Ed. & M.Ed.)
Ghargoon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

Objectives of Library Notes.

MEd 204 course prescribes & In-service selection of one of topic.

Visiting library and collecting different books of the selected topic & gathering different information of the topic.

Chooesed ~~topic~~ concept, Topic survey and review.

nothing reference books from which information is taken.

To learn how to prepare library notes.

A handwritten signature in black ink, appearing to be "D. H. H."

College of Education (B. Ed. & M. Ed.)
Chargaon, Tal. Sirigonda, Dist. A. Nagar

Needs & Importance.

- Find resources for your assignment & identify areas of interest.
- To produce extra good papers.
- To find information needs.
- To look up latest & past journal articles to remain current.
- Motivates & engages students educators
- Promotes collaborative learning
- Caters for different styles of learning.

[Signature]
Principal

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal.-Shrigonda, Dist.-A.Nagar

Selection of Topic.

For 204 - Pre-service & In-service Teacher education, the topic for library notes is 'Inclusive Classroom'.

Inclusive Classroom

Inclusion is a word heard very often in today's educational world. However, there are many different definitions of the ideas floating around. In order to work collaboratively, it is important for teachers to have a common understanding of the meaning. Inclusive classroom is an approach to educating students with special educational needs. Under the inclusion model, students with special needs spend most or all of their time with non-disabled students. Implementation of these practices vary. Schools most frequently use them for selected students with mild to severe special needs.

College of Education (S.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

Meaning :-

An Inclusive classroom is a general education classroom in which students with and without disabilities learn together. It is essentially the opposite of a special education classroom where students with disabilities learn with only other students with disabilities.

Preparing Teacher for Inclusive Classroom.

Following steps are including in a preparing teachers in inclusive a classroom :-

- ① Planning
- ② Competence - oriented Teacher Professionalism
- ③ Stress in Inclusive classroom.
- ④ Conflict Management.
- ⑤ Other responsibilities.

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. - Shirigonda, Dist. - A. Nagar

Role Of School Teachers in Inclusive Education.

Following are the roles of teachers in inclusive classroom.

① Curriculum modification :-

Most teachers who teach in an inclusive classroom modify their curriculum to meet the needs of their special education students. Curriculum modified for includes the provision of an audiotaped text shortened assignments & summarized chapters of the textbook as well as tools such as graphic organizers & color coded chapter to enhance a student's level of comprehension.

② Communication :-

It is important for inclusion teachers to address the needs of their special education students by ensuring that resources such as peer tutoring & staff development opportunities are available along with consistent policies that assess the individual student's progress.

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargeon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

③ Classroom Environment :-

According to Teacher

vision, successful inclusion classrooms are those that are taught by teacher & school personnel who believe in the academic potential of their special needs children. It is also important for teachers to create a safe classroom environment that allows special needs children to learn alongside their peers while experiencing positive socialisation.

④ Managing Behaviour :-

Although inclusive classrooms

can promote positive peer interactions for special education students, behavioural issues can arise that may require a different disciplinary approach than that used with mainstream students.

⑤ Professional Development :-

Many inclusion teachers

attend in-services training or professional development sessions to hone their skills in curriculum modifications, instructional strategies that allows special education teachers, specialists & main stream teachers to team teach.

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

© Co-Teaching :-

Although co-teaching can occur between two classroom / subject teachers or other education professionals, co-teaching in this document refers to a classroom subject teacher & an instructional resources teacher.

- i) working collaboratively in the same physical space.
- ii) Collaborating on the delivery, assessment & evaluation of outcomes.
- iii) Devoting time for planning, reflecting and / or problem solving.
- iv) Instructing a heterogeneous class.

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Gargeon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

Benefits of Inclusive Classroom.

Following are the benefits of inclusive classroom :-

① More teachers & more assistance :-

The general education teacher & special education teacher often work together to teach & manage the class. This arrangement is often called collaborative team teaching with two teachers in the classroom it's easier for students to ask for & receive help.

② Supportive strategies :-

The teachers use in specially designed instruction & support that can help students make progress.

③ A variety of Teaching Approaches :-

Inclusive classroom can accommodate children with a wide range of learning styles & needs. Teachers meet everyone's need by presenting lessons in different ways.

PRINCIPAL

④ Access to learning specialists :-

In addition to having a special education teacher available, an inclusion class often brings in reading specialists & other services providers. These professionals may have particular insight into what's challenging for child & how he can be helped.

⑤ Friendships Develop :-

Schools are important places for children to develop friendship & learn social skills. Children with or without disabilities learn with & from each other in inclusion classes.

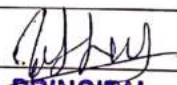

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Chargaon, Tal. Shirigonda, Dist. A. Nagar

Internship & Attachment in Teacher Education.

Introduction :-

Internship & attachments greatly assist a student in utilising the theoretical work through practical attachment. The skills are enhanced & they are able to advance further by complementing their existing skills with the new skills they have learnt during their course of their placement or attachment programs. Some students have not tried a working environment will have a lasting experience for them. The skills learnt will also assist them in improving other relevant information for their personal benefits. The internship & attachment in teacher education is discussed in detail.

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Gargaon, Tal.-Shrigonda, Dist.-A.Nagar

Internship in Teacher Education.

Objectives of Internship :-

- To get an opportunity to observe the teaching of experienced school teachers.
- To develop lesson plans under the guidance of the school teacher.
- To observe the Co-curricular & extra curricular activities organized in the school.
- To assist the school teacher in their day to day work.
- To conduct lesson in the field.

PRINCIPAL

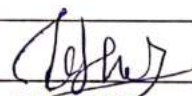
College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. - Shrigonda, Dist. - A. Nagar

Internship Activities :-

In the internship the student teacher will complete the following activities.

- ① Observation of 4 lessons of experienced school teacher preferably two of each school subject.
- ② Develop 4 lessons plans to cater to their diverse need of the students preferably two of each school subject under the guidance of the school teacher.
- ③ Writing a report of the observed Co-curriculum & extra curricular activities organised in the school.
- ④ Writing an essay reflecting on the activities in which the student teacher has assisted the school teacher in his / her work.
- ⑤ Conduct of 2 lessons in the school classroom.

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Gargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

Attachment in Teacher Education.

Following are the different attachment in teacher education :-

- ① Micro Teaching (6 skills - 12 lesson)
- ② Integration (6 lesson) & simulation lesson (2 lesson).
- ③ Technology based teaching (2 lesson).
- ④ Team teaching (2 lesson)
- ⑤ Lesson using models of teaching (2 lesson)
- ⑥ Practice lesson (6 lessons).
- ⑦ Non-audit Activity.

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Gargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

Overall Impression

Savitribai Phule Pune University
College of Education, Ghargaon Taluka
Shrigonda, M.Ed 204 Subject Pre-Service
In-service Education. For preparing
library notes I got the topic
Inclusive classroom.

For preparing the library notes
I have visited a library where I
collected different books related to
my topic & collected all the information
which I needed.

For this Research work my
college principal Dr. Rathod Sir & all
the teachers have helped me & guided
in a right manner for this I thank
all of them from the bottom of my
heart.

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M.Ed.)
Ghargaon, Tal.-Shrigonda, Dist.-A.Nagar

FOR EDUCATIONAL USE

References.

- ☀️ J.S. Rajput & walia, k (2002), Teacher Education in India Sterling publishers private limited : new Delhi.
- ☀️ Byuru, H.R (1961) Primary Teacher Training London : Oxford university press.
- ☀️ NCERT (1991 a) Elementary Teacher Education Curriculum, Guidance and Syllabus New Delhi, NCERT.
- ☀️ NCTE (1988) National education Curriculum Framework, new delhi.

~~3/11~~
3-08-23

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. Sirgonda, Dist. A. Nagar

अनुक्रमिका

Page No.	
Date	

Shree Dattkrupa Shaikshnik & Krushi Gramvikas Pratishthan's
COLLEGE OF EDUCATION (M.ED.) GHARGAON
Tal. Shrigonda Dist Ahmednagar
FIRST YEAR SECOND SEMESTER 2022-23
CONSOLIDATED MARKS SHEET

Name of Subject : MED 202 Sociology of Education

Name Of The Student: सुविधा सुनील कोर ह.श.दि.दि.दि. No. ०९

Sr.	Name Of Activity	Marks Out Of	Marks Obtained	Consolidated Marks out of	Marks obtained
1.	Compulsory Practical	20	13	10	7
2.	Assignment	10	5	05	3
3.	Written Test I	15	8	15	8
4.	Written Test II	15	10	15	10
5.	Library Notes	20	12	05	3
			Marks out of	50	31

SUNIL
Sign of Prof.

[Signature]
PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal.-Shrigonda, Dist.-A.Nagar

अनुभवमयिका

Page No.	
Date	

Shree Dattkrupa Shaikshnik & Krushi Gramvikas Pratishthan's
COLLEGE OF EDUCATION (M.ED.) GHARGAON

Tal. Shrigonda Dist Ahmednagar

FIRST YEAR SECOND SEMESTER 2022-23

Name of Subject :- **MED 202 Sociology of Education**

EVALUATION SCHEME

Name Of the Practical : Visit to special school related to different section &

Report on it

Name Of The Student: जवला स्टेफीकोर हरमितिका No. 09

No	Evaluation Points	Marks Out of	Marks Obtained
1.	Concept of the Special Education	04	3
2.	Information about special school	08	4
3.	Importance of special school	04	3
4.	Report Writing	04	3
	Total	20	13

Sign. of Prof.

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

अनुक्रमणिका

अ.नं

घटकाचे नाव

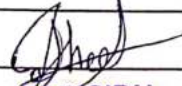
1. प्रस्तावना
2. प्रात्याक्षिकाची उद्दिष्टे
3. विशेष शाळा भेटीचे फायदे, महत्व, फायदे.
4. विशेष शाळा भेटीचे फायदे.
5. विशेष शाळा भेटीचे उद्दिष्ट
6. विशेष शाळा भेटीचे नियोजन / प्रत्यक्ष कार्यविधि.
7. विशेष गरजा असणाऱ्या शाळेची माहिती.
8. प्रत्यक्ष सौम्यवजराणी.
9. शाळेतील विद्यार्थी संख्या.
10. शाळा व्यवस्थापन समिती.
11. शाळेतील इतर कर्मचारी.
12. शाळेन उपलब्ध असणाऱ्या सोयी सुविधा.
13. 1- शिक्षण घेत असताना मुलांना येणाऱ्या खेळा.
14. विशेष गरजा असणाऱ्या शाळांची गरजा.

15. शाकेतीम सहशागेम उपक्रम.
(मेहंदी, चित्रकला, पंगती
विद्यार्थी श्रुति)

16. क्षेत्र भेटीचे शैक्षणिक उपयोजन.

17. धाभिप्राय.

PRINCIPAL

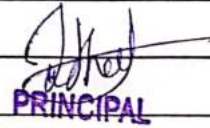
College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Gargeon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

आर्वाङ्मूर्धनी अपंग कल्याण
नगर कल्याण हाथवे, अहमदनगर.
विशेष गरजा असणाऱ्या शाळेत क्षेत्रभेट.

शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, धारगाव, अहमदनगर

अध्यक्ष :- डॉ. सी. धामसे सर.

प्रमुख उम्हिली :- डॉ. जी. गोटे सर.

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Dhargava, Tal-Dharganda, Dist.-A.Nagar

० प्रात्यक्षिकाची उद्दिष्ट्ये ०

विशेष गरजा असणाऱ्या शाळेची महत्त्व समजून घेणे.

विशेष गरजा असणाऱ्या शाळेला प्रोत्साहन देणे.

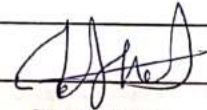
विशेष गरजा असणाऱ्या शाळेला प्रोत्साहन देऊन शाळेतील मुलांच्या समाजातील समस्या समजून घेणे.

विशेष गरजा असणाऱ्या मुलांच्या शैक्षणिक प्रगतीची माहिती घेणे.

विशेष गरजा असणाऱ्या शाळेतील मुलांसाठी असलेल्या विविध उपकरणांची माहिती घेणे.

विशेष गरजा असणाऱ्या शाळा मुलांसाठी कुरीत असलेल्या पुरवित्त असलेल्या सोयी सुविधांची माहिती घेणे.

शाळेला प्रोत्साहन देण्यासाठी संकलित केलेल्या माहितीचे दिलेल्या मुदत्यानुसार अहवाल लेखन करणे.

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Chargaon, Tal. Chargaon, Dist. A. Nagar

● विशेष शाळा अटीचे महत्त्व

विशेष गरजा असणाऱ्या शाळेला **महत्त्व :-**

विशेष गरजा असणाऱ्या शाळेला ब्रेट दिल्या वर लेखील मुलांच्या अडचणी समजून घेता येतील.

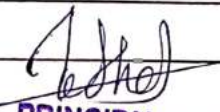
या शाळेच्या मुलांना शिक्षण घेताना कोणत्या अडचणी येतात व त्याकड्या पुर करता येतील हे पाहता येईल.

विशेष गरजा असणाऱ्या मुलांना अड्यापन करणाऱ्या शिक्षकांना कोणते परिश्रम दिले गेले आहे हे पाहता येईल.

या क्षेत्रातील माध्यमानून विशेष गरजा असणाऱ्या शाळेस मुलांना कोणत्या सोयी सुविधा दिल्या जाताना याचा अभ्यास करता येईल

या शाळेतील मुलांचे अपंगत्व कसे कमी करता येईल याचा अभ्यास करता येईल.

विद्यार्थ्यांमिधिल निरिक्षण कौशाच्या विकास होईल.

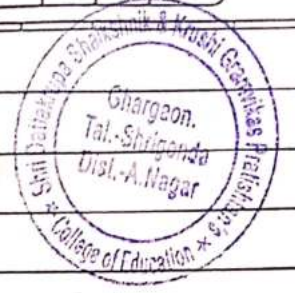

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

शालेय भेटीचे फायदे

Page No.

Date

- ① नियोजन कसे करावे हे कळते.
- ② नेतृत्व गुणांचा विकास होतो.
- ③ एकमेकांची अधिक ज्ञांगली ओळख होणे. मैत्री वाढणे.
- ④ नवनवीन विद्यार्थ्यांनी क्षेत्रभेटीमळे मिळतात.
- ⑤ पारिसराची ओळख होणे. निश्चिंति नान आणि जवळीक तयार होणे.
- ⑥ इकीन दृष्टीकोन विकसित व्हायला मदत होणे.

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

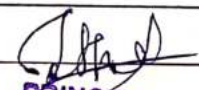
• विशेष गरजा असणाऱ्या शाळांची गरज •

आम्ही भेट देण्यासाठी गेलेल्या शहरांनी विशेष गरज असणाऱ्या शाळांची गरज काय आहे. आम्हाला सांगितले त्यावरून आम्हाला समजले की अशा प्रकारच्या शाळा स्थापन होणे अत्यंत गरजेचे आहे.

विशेष गरजा असणारी मुले ही शहरांपेक्षा वेगळी असतात. त्यांच्या गरजा वेगळ्या असतात. म्हणून ही मुले शहरांपेक्षा वेगळी ठरतात जर ही मुले सामान्य मुलां बरोबर ठेवली तर त्यांना सुरक्षित वाटत नाही. सामान्य मुले विशेष गरजा असणाऱ्या मुलांना स्वतःमध्ये सामावून घेत नसतात त्यांना पिडवतात. त्यामुळे विशेष गरजा असणाऱ्या मुलांसाठी मुलांना मानसिक त्रास सहन करावा लागतो. त्यांच्या मनात न्यूनगंड निर्माण होतो. म्हणूनच विशेष गरजा असणाऱ्या मुलांसाठी अशा शाळा स्थापने महत्त्वाचे आहे.

अशा प्रकारच्या शाळा सर्वच मुले विशेष गरजा असणारी असतात. या शाळेन सुबसर्व मुले मिळून मिळवून राहतात या मुले या मुलांमध्ये न्यूनगंड निर्माण होत नाही या मुले त्यांना त्यांच्या अपंगांवर मात करणे सहन शक्य होत.

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Chargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

विशेष गरजा धरणाच्या शाळेची माहिती.

नाव :- 'आनंदशेखरीजी बुपंग कल्याण केंद्र'

पत्ता :- बोधी - कल्याण रोड.

जिल्हा :- अहमदनगर

स्थापना :- एप्रिल 2014.

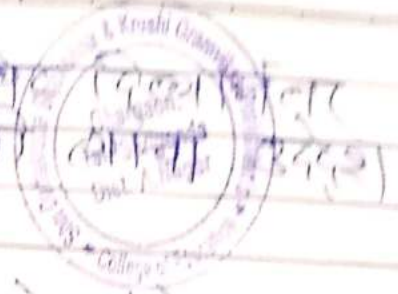

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

शालेय मधीचे उद्देश

Page No.	
Date	

विशेष गरजा असणाऱ्या शाळेला जे तुम्ही कोणत्याही माहिती वेगळी पुढील प्रमाणे:-

- 1) विशेष गरजा असणाऱ्या शाळेला शेट देणे व दस्तऐवज तयार करणे.
- 2) शेट दिलेल्या शाळेत विशेष गरजा असणाऱ्या मुलांना कोणत्या वेळी सुविधा दिल्या जाणार त्याचा अभ्यास करणे.
- 3) इतर मुलांच्या तुलनेत विशेष गरजा असणाऱ्या मुलांना शिक्षण घेताना कोणत्या तडेवणी येताना हे पाहणे.
- 4) विशेष गरजा असणाऱ्या मुलांना कोणत्या साहित्याची गरज आहे हे पाहणे.
- 5) अंध व बहिरेपणा असणाऱ्या मुलांना कोणत्या साहित्याची गरज आहे हे पाहणे.
- 6) विशेष गरजा असणाऱ्या शाळेत अस्थापना व्यक्तित्वा घेतल्या जाणाऱ्या उपकरणांची माहिती घेणे.
- 7) विशेष गरजा असणाऱ्या मुलांना ईम्प्लू स्ट्रॅचर इ. सुविधा आहे का याचा अभ्यास करणे.

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Chargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

विशेष गरजा क्षमताया शाकेची माहिती :-

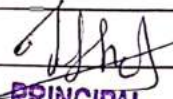
नाव :- आर्नद तट्टीजी अपंग कल्याण केंद्र .

पत्ता :- नेपती - कल्याण रोड .

जिल्हा :- अहमदनगर .

स्थापना :- एप्रिल 2014 .

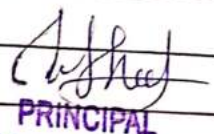

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Gharapon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

* शाळेय भेटीचे नियोजन/प्रत्यक्ष कार्यवाही

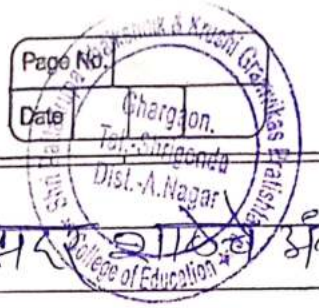
Page No. _____
Date: _____
Shri. Chhatrapati Shivaji Maharaj
D. A. Nagar

प्रत्येक शाळेला भेट देण्याची तयारी करण्यासाठी प्रथम क्षेत्रभेटीची संकल्पना आणि स्वल्प तसेच प्रत्यक्ष भेटीची व्याख्या गरज/आवश्यकता/महत्त्व आणि भेटीची पूर्व तयारी या शीर्षकांसाठी सर्व माहिती विषय शिक्षकांनी समजून सांगितल्या नंतर तेथे गेल्यावर विद्यार्थ्यां आणि अधिकाऱ्यां मध्येच जी माहिती आम्हाला आमच्या प्राथमिक मध्ये हवी आहे अशी एक प्रश्नावली बनविण्यात आली होती. जेणे करून सर्व प्रश्नांचे उत्तर मिळविणे आम्हाला सोपे जाईल. तसेच विशेष गरजा असणाऱ्या शाळेत गेल्यावर सर्व सोयी-सुविधा म्हणजेच त्यांचे जेवण त्यांना राहण्यासाठी उपलब्ध असलेली रुग्ण शिष्टाचार या सगळ्यांचा शोध आम्ही घेतला. तसेच तेथे आदर केलेल्या कार्यक्रमाचे अध्यक्ष डॉ. श्री. धालम सर यांना भूषविषयाने आले. आणि प्रमुख उपस्थिते मध्ये श्री. सावर सर यांनी भूषविके आणि सुत्रसंचालन श्री. शेजार सर यांनी भूषविके आणि सर्व विद्यार्थ्यां बालक आणि विद्यार्थी शिक्षक यांच्या उपस्थितीत हा कार्यक्रम पार पडला. आणि आम्ही सर्व माहिती घेतल्या नंतर मुलांना खाऊचे वाटप करून कार्यक्रम संपन्न करण्यात आला.

PRINCIPAL
College of Education (B. Ed. & M. Ed.)
Chargaon, Tal. - Shrigonda, Dist. - A. Nagar

● प्रत्यक्ष अंमलबजावणी :-

धारगाव बी. एड. कॉलेजपासून सर शाकेचें अंतर :-

शि. दत्तकृपा शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय धारगाव, म. व्द. फिर्स्ट प्लव्ह सेकंड डिव्ह. मध्ये 202 मध्ये विशेष गर्जा अंतर्गत शाकेचा क्षेत्रभेट देऊन, अहवाल तयार करणे हे प्राथमिक कार्य संपन्न झाले होते. त्यासाठी अहमदनगर मधील भानुप्रहरीजी अर्पण कॉम्प्लायन्स केंद्र या विशेष गर्जा अंतर्गत शाकेची निवड करण्यात आली.

त्यासाठी शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय धारगाव पासून सर शाकेचें अंतर हे 70 कि.मी. होते.

क्षेत्रभेटसाठी प्रवासासाठी केलेल्या स्कूल बसची व्यवस्था :-

विशेष शाकेचा भेट द्यायला आल्यासाठी शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयाने स्वतःच्या पिवळ्या कळरच्या स्कूल बसची व्यवस्था केली होती. दिनांक 2/1/2022 रोजी महाविद्यालयाची बस ठीक 10.00 वाजता शाकेकडे स्वतःला आली.

सकाळी 10 वा. स्कूल बस मध्ये बसल्यानंतर मागदर्शक प्राध्यापकांनी कोणी माहिती देणार याची भोळण.

दिनांक 2/1/2022 रोजी स्कूलमध्ये बसल्यानंतर प्रा. डॉ. धालम सर यांनी शाकेकडे कोणकोणी माहिती देणार याची भोळण करत दिली. म्हणजेच शाकेतील मुला-मुलींची संख्या किती? शाकेतील शिक्षकांची संख्या किती? क्षेत्रभेटसाठी निवडलेल्या शाकेमध्ये कोणी केलेले स्वागत या वेदम माहिती.

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M.Ed.)
Chitradurga Tal. A. Nagar

विषय 202 इंतर्गत कोणत्याही एका विशेष गरजा असणाऱ्या शाळेला भेट देऊन महत्वाचे लेखन करणे हे प्रात्यक्षिक कार्य देण्यात आले होते हे प्रात्यक्षिक कार्य पूर्ण करण्यासाठी आम्ही अहमदनगर येथील आनंदराहणीची अफगा कल्याण केंद्र या विशेष गरजा असणाऱ्या शाळेला भेट देण्यास गेलो. आम्ही त्या शाळेत पोहचल्यावर लेथील मुलांनी व शिक्षकांनी मोठ्या उत्साहाने आमचे स्वागत केले.

आम्ही गेल्यानंतर सर्वप्रथम लेथील मुलांनी व शिक्षकांनी आमचे स्वागत स्वागतगीताने केले व लेथील विशेष गरजा असणाऱ्या मुलांनी गृत्य करून आमचे स्वागत केले.

तसेच त्या शाळेतील मुख्याध्यापकांनी आम्ही त्या शाळेला भेट दिल्याबद्दल आनंद व्यक्त केला. आणि आमचे सवऱ्या वतीने स्वागत केले.

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Chargan, Tel. Shrigonda, Dist. A. Nagar

• शाकेतील विद्यार्थी •

शाकेतील एकूण विद्यार्थी संख्या :-

शाकेत शिक्षण देण्यासाठी एकूण 80 मुलांना मान्यता आहे.

सन - 2020-21 या शैक्षणिक वर्षात एकूण 86 मुले, मुली सोबत. त्यातील मुलींची संख्या 26 आणि मुलांची संख्या 60 आहे.

शा. शाकेतील प्रत्येक विद्यार्थ्यांचे अपंगत्व वेगवेगळे आहे.

त्यातील काही विद्यार्थ्यांची नावे :-

अ.न	इयत्ता	विद्यार्थ्यांची नाव
1	सहावी	सतीश जवनाथ खेडकर.
2.	सानवी	लात्या भागिक शिंगरे.
3.	दहावी	तेजस बाळासाहेब भगर.
4.	पाचवी	प्रसाद झारकारान काचके.
5.	दहावी.	अनंत अशोक कुम.
6.	दहावी	वैभव बाळासाहेब खेने.
7.	नववी	निवेश रामदास जाधव
8.	अकरावी	शारद बाळू वाघुले
9.	सहावी	तृप्ती नाईक

PRINCIPAL

10. अकरावी शरह बाळासाहेब ज्ञेधव
11. सहावी लुप्ती भगवान खेर
12. नववी जाधव कौमल्य अनिल
13. आठवी आश्विनी बाळासाहेब होडे
14. आठवी सोफिया निसार शेख
15. नववी मनिषा बाबासाहेब मोरे
16. दहावी गायत्री विष्मिठ चव्हाण
17. दहावी गायत्री रमेश खेहर
18. दहावी भाव्यशी अणेश मोहर
19. आठवी वनिता मर्तुन गांगोई
20. दहावी साक्षी भास्कर डुरे

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Chargaon, Tal.-Shrigonda, Dist.-A.Nagar

शाळेचे स्थापना वर्ष - एप्रिल 2014

शाळेच्या मुख्याध्यापकाचे नाव व शिक्षण

सौ. झावेर अश्वरुनी झानंद.

शाळा व्यवस्थापन समिती.

अ.नं. **सदस्याचे नाव** **पद.**

1.	सौ. चंद्रकला दशरथ झावेर	अध्यक्षा
2.	सौ. मंगल शवलाल झावेर	सचिव.
3.	श्रीम. भीमाबाई विमानी वाळुंज	व्यभिचार
4.	सौ. झावेर अश्वरुनी झानंदी	मुख्याध्यापिका
5.	श्री. रामदास सखाराम होळकर	वास्तव प्रतिनिधी
6.	सौ. दळवी रनेहल अनिल	शिक्षक प्रतिनिधी
7.	श्री. हुळे गणुल अशोक	अध्यक्ष

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

शाकेतीव इतर कमचिरी.
अंग सेवकाचे नाव

पद

1.	सोनवने भारती झमोन	विशेष शिक्षिका
2.	पुणे भाशा केळकर	कला शिक्षिका
3.	वारवकर मनिना काकासाहेब	कला हल शिक्षिका
4.	दोरेपडे मनिना दत्तात्रेय	भौतिक पाचार लरा.
5.	जाधव रेखा भाऊसाहेब	वसतीगृह अधिकारी
6.	गडे पदमीन दिवांबर	सफाईगार
7.	गुडेकर शाकुबई शवसाहेब	स्वयंपाकी.
8.	साळवे विनोदकुमार मनोहर	पहारेकरी
9.	साळवे विनोद कुमार मनोहर	—
10.	शेळके माणसी धोंडिभाऊ	सफाईगार

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

● शाकेन उपलब्ध असणाऱ्या सोयी सुविधा ●

विशेष गरजा असणाऱ्या मुलांसाठी शाकेन मध्ये उपलब्ध असणाऱ्या सोयी-सुविधा.

प्रशासन इमारत:-

शाकेन मेट ध्यायला गेलेल्या शाकेनची इमारत खूप मोठी होती त्या इमारतीत एकूण 18 खोल्या होत्या त्यापैकी वगसिाठी 7 रुम होत्या.

वसतीगृहासाठी 11 रुम व इतर कार्यक्रमासाठी प्रशासन हॉल होता.

एकूण खोल्या - 18

वगसिाठी - 07

वसतीगृहासाठी - 11

2000 रु. फीस चा हॉल. तसेच सर्व खोल्यांना रॅम्प ची सुविधा होती.

आहारची सुविधा:-

या शाकेन मुलांसाठी आहारची खूप छान व्यवस्था केलेल्या आहे. मुलांना जेवण तयार करण्यासाठी स्वतंत्र किचनची व्यवस्था करण्यात आली आहे जेवण बनविण्यासाठी दोन स्वयंपाकी नियुक्त करण्यात आलेले आहेत.

मुलांना सकाळी 9:00 वाजता नास्ता दिवता. नातो सकाळी 7:30 ला 200ग्र. दुध दिवले जाते. दुपारी 12 वाजता भाकरी, भात, कडधान्य आणि संध्याकाळी 7 वाजता डाळ, भात, कडधान्य आणि संध्याकाळी 7 वा. डाळ, भात, चपाती अशा प्रकारे शाकेन व मुलांना नास्ता व जेवण दिवले जाते.

(Signature)

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. Shirgonda, Dist. A. Nagar

पाण्याची सोय :- शाळेतील मुलांना पाण्याची सोय करणे ही शाळेची जबाबदारी आहे. म्हणूनच या शाळेने मुलांसाठी पाण्याची व्यवस्था रूप त्वात केलेली आहेत. तसेच वसुधैव कुटुम्बकम् प्रत्येक कोणीवर कोणते वसुधैव कुटुम्बकम् मानले आहेत. म्हणूनच मुलांना पाण्यासाठी गरम पाण्याची सोय करण्यात आली आहे.

हीलवेअर सुविधा :- या शाळेने पायांवर अपंग बसणारी मुले आहेत अशा मुलांना स्वतःच्या पायावर चालणे शक्य होत नाही म्हणून अशा मुलांना एका विकासाकरी कुसत्या विकासाकरी शक्य नाही म्हणून शाळेने अशा प्रकारचा मुलांसाठी हीलवेअरची सुविधा उपलब्ध करून देण्यात आली आहे.

अंधांगण :- शाळेतील मुलांसाठी वाचणू करण्यासाठी पुस्तके उपलब्ध करून देण्यात आलेली आहेत त्यात पुढील असे अंधांगण या शाळेने उपलब्ध आहे या अंधांगणात विविध प्रकारची पुस्तके देण्यात आली आहेत.

रिव्हिझन :- या शाळेतील मुलांना मने रजनामक कार्याकम पाहण्यासाठी रिव्हिझनची सुविधा उपलब्ध करून देण्यात आलेली आहे.

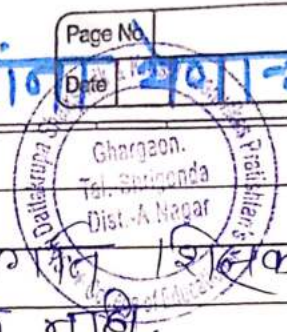
अवणयंत्र :- या शाळेतील कोही मुलांना अवणयंत्र आहे परिणामिते इतरांशी संवाद साधू शकत नाहीत यासाठी शाळेने मुलांना अवणयंत्राची सुविधा उपलब्ध करून दिलेली आहे.

PRINCIPAL
 College of Education (B.Ed. & M. Ed.)

शिक्षण वेत असताना मुलांच्या समस्या

Page No.

Date

① विशेष गरजा असणाऱ्या मुलांना वेताने शिक्षकांशी चांगल्या प्रकारे समायोजन साधता येत नाही.

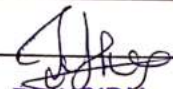
② श्रवणदोष असणाऱ्या मुलांना इतर मुलांशी व शिक्षकांशी कोवलेले नीट समजत नाही. परिणामी त्यांना इतरांशी संवाद साधता येत नाही.

③ शाकंतीय अक्षत असणाऱ्या मुलांना दुसऱ्यांच्या मदती शिवाय एका ठिकाणावरून दुसऱ्या ठिकाणी जाणे येत नाही.

④ विशेष गरजा असणाऱ्या मुलांना इतरांसारखे हाल चाली करता येत नाहीत.

⑤ या शाकंतीय ज्ञान अपंगत्व असणाऱ्या मुलांना स्वतःची कामे स्वतः करता येत नाहीत.

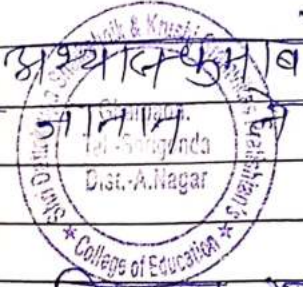
अशा प्रकारे आम्ही मेट दिवलेल्या शाकंतीय मुलांच्या समस्या येतात.

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargeon, Tal. Sangonda, Dist. A. Nagar

शाकेतील सहशालेय उपक्रम

आम्ही भेट दिलेल्या शाकेत उपस्थित मुलांवरून सहशालेय उपक्रम देण्याचा राबवणे आम्हीला प्रमाण.

चित्रकला :- या शाकेत मुलांमध्ये चित्रकला स्पर्धा आयोजित केल्या जातील. मुलांना शाक तर्फे चित्र कला साहित्य पुरविले.

उदा. या शाकेतील माशिवनी खंडे ही मुलांची श्रुपछान चित्र काढते.

रांगोळी :- या शाकेत रांगोळी स्पर्धेचे आयोजन केले जाते विशेष म्हणजे या शाकेत मुलांवरूनच मुले देण्याची रांगोळी स्पर्धा सहभागी होतात.

नृत्य :-

या शाकेत शिक्षक मुलांचे नृत्य छान नृत्य वसवताना शारीरिक क्षमतेने तरी या शाकेतील मुले नृत्य छान नृत्य सादरीकरण करताना.

उदा. नम्रता असे ही मुलांनी एक पायावर नृत्य सादरीकरण करताना.

पंगती :- या शाकेत, विविध स्पर्धेचे आयोजन केले जाते. त्यामध्ये मुलांचा जास्त प्रमाणात पंगती सजवण्यासाठी मुलांना त्यामध्ये या स्पर्धेचे आयोजन करून मुले रंगीतरी पंगत्याची सजावट करताना.

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Changanassali, Tal. Changanassali, Dist. A. Nagar

मेहंदी :- कोणताही रंग समारंभ कसे घडवता म्हटल्यावर मुलींचा मेहंदी काढण्यास ग्रूप आवडते त्यामुळे शाळा मेहंदी स्पर्धांचे आयोजन केले जाते. त्यामध्ये मुली विशेषरुपेने सहभाग जास्त असता.

या स्पर्धांमध्ये सहभागी विद्यार्थ्यांची यादी पुढील प्रमाणे :-

● मेहंदी स्पर्धा ●

सहभागी विद्यार्थी :-

अ.नं	विद्यार्थ्यांचे नाव	इयत्ता.
1.	नम्रता अनिल ज्येठे	आठवी.
2.	तृप्ती भगवान नाईक	सहावी.
3.	मनिषा बाळासाहेब शेंदरे	नववी.
4.	शोफिया निसार शेख	आठवी

● चित्रकला स्पर्धा ●

अ.नं	विद्यार्थ्यांचे नाव	इयत्ता.
1	आश्विनी बाळासाहेब बोडे	आठवी
2	तृप्ती भगवान नाईक	सहावी
3	श्रुंग अरत भेकुरवाडे	सातवी
4.	माधवी गणेश साहेर	दहावी.

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M.Ed.)
Chargen, Tal. Shirgonda, Dist.-A.Nagar

० पणती स्पर्धा ०

अ.नं विद्यार्थ्यांचे नाव दुयला.

1. नाईक तुपली भावान सहावी
2. जाधव कौमल अनिल नववी.
3. ~~अरे नमता भनिल भावकी.~~
4. हांडे भास्विनी बाळासोहब द्वावी
5. शेख सोफिया निसार द्वावी.
6. चव्हाण गायत्री वाल्मीकि दहावी.

 PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
 Chitpanda, Tal. Chitpanda, Dist. A. Nagar

विशेष गरजा असणाऱ्या शाळेला भेट देण्याचे शैक्षणिक उपयोजन :-

एम. एड. २०२ विषयांतर्गत कोणत्याही एका विशेष गरजा असणाऱ्या शाळेला भेट देणे व इच्छित लेखन करणे हे प्रात्यक्षिक कार्य होय. आले होते हे प्रात्यक्षिक कार्य पूर्ण करण्यासाठी आनंद कृष्णीजी सर्फा कल्याण क्रीडा भेट देण्यासाठी वि. शाळा २३ रोजी गेलो होतो.

खरे तर शिस्तशास्त्र महविद्यालयानुसार निवृत्तांग प्रात्यक्षिक कार्य करणे हा हेतू मनात होता परंतु तैयारी विशेष गरजा असणाऱ्या मुलांना पाहून त्यांचे जीवन जगण्याचे जिद्द पाहून हा हेतू बदलला व जिवनात जिद्दीने पुढे जाण्याची व जगण्याची उमेद निर्माण झाली.

या क्षेत्रातील अनुभव उपयुक्त वेगळ होता. या क्षेत्रातील शाळा शिस्त म्हणून नक्कीच उपयुक्त होईल असा मला मनापासून विश्वास वाटतो.

(Signature)

PRINCIPAL

College of Education (B. Ed. & M. Ed.)
 Chhatrapati, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

● अभिप्राय ●

एम. एड. 2022 विद्यालयी कोषाधी एका विशेष गरजा असणाऱ्या शाळेला भेट देऊन सहवाला लेख करणे हे प्रात्यक्षिक कार्य देण्यात आले होते. त्यासाठी धारगाव येथील शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयातर्फे आनंदप्रदक्षिणी अर्पण कल्याण केंद्र या विशेष गरजा असणाऱ्या शाळेची निवड करण्यात आली. विशेष गरजा असणाऱ्या शाळेला 21/01/23 रोजी भेट देण्यात आली.

हे प्रात्यक्षिक कार्य करत असताना आमच्या महाविद्यालयातील सर्व शिक्षकांचे विशेषतः विषय शिक्षकांचे व्युत्पन्न मोठ्याने मार्गदर्शन लाभले त्याबद्दल त्यांचे मनोपादन आभार.

तसेच भेट द्यायला गेल्या शाळेतील शिक्षकांचे व मुलांचे चोंगले सहकार्य लाभले त्या बद्दल त्यांचे मनोपादन आभार.

शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय धारगाव हे साक्षी वारि फुले पुन विद्यापीठ यांनी हे प्रात्यक्षिक कार्य करणाऱ्या सध्या आम्हाला दिली या बद्दल त्यांचे ही मनोपादन आभार व्यक्त करावी.

धन्यवाद!

25-7-23

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargoda, Tal. Ghargoda, Dist. A. Nagar

Shree Dattkrupa Shaikshnik & Krushi Gramvikas Pratishthan's
COLLEGE OF EDUCATION (M.ED.) GHARGAON
Tal. Shrigonda Dist Ahmednagar
FIRST YEAR SECOND SEMESTER 2022-23
Name of Subject :- MED 202 Sociology of Education

NAME OF THE ACTIVITY : LIBRARY NOTES

Name Of The Student: चावला स्टेफीकोर हरमित सिंह No ०९

Sr. No	Criteria	Marks Out Of	Marks Obtained
1	Introduction Of Content	04	3
2	Description of Content	05	3
3	Importance Of Content	04	2
4	Accuracy In Writing	03	2
5	References	04	2
	Marks Out Of	20	12
	Consolidated Marks Out Of	05	3

Date :

SW
Sign. of Prof.

[Signature]
PRINCIPAL
College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal.-Shrigonda, Dist.-A.Nagar

० प्रस्तावना ०

आवितीवाई पुणे पुणे विद्यापीठांतर्गत श्री दत्त
-कृपा शैक्षणिक व कृषी ग्रामविकास प्रतिष्ठान, शैचलिन
शिक्षण शास्त्र महाविद्यालय बारगाव ता-श्रीगोंगा येथे एम.
एड. करत असताना 'म.एड. 202' या विषयान्तर्गत
विनैल्या बटकावर लायब्ररी नोट्स तयार करणे हे
प्रात्यक्षिक कार्य देण्यात आले.

या प्रात्यक्षिक कार्यमध्ये मला लायब्ररी नोट्स
झाही हा बटक देण्यात आला. या प्रात्यक्षिक कार्यासाठी
मी प्रथम लायब्ररी मध्ये जाऊन पाच खिल पुस्तकांचा
अभ्यास केला. त्यावरून लायब्ररी नोट्स तयार केला.
जीविनात यशस्वी होण्यासाठी शिक्षणाची गरज
असते. तसेच तत्त्वज्ञानही महत्वाचे ठरते.

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Chamraon, Tal. Singur, Dist. A. Nagar

० आदिष्टे ०

Page No.	
Date	Chargeon
Tal. Shrigonda Dist. A Nagar	
College of Education	

- ① B.ed 202 या विषयातील एका दृष्टकाची निवड करणे.
- ② ग्रंथालयाने जाऊन विषयासंदर्भात विविध संदर्भ पुस्तकांची माहिती घेणे.
- ③ नोट्स तयार करताना संदर्भ पुस्तकांची नोंद करणे.
- ④ निवडलेल्या दृष्टकांची संकल्पना, गरज, महत्त्व, वैशिष्ट्ये, प्रकार, तत्व, लक्षण, भूमिका व उपक्रम यांचा सादरा घेऊन टिपणी करणे.
- ⑤ पुढील जीवनामध्ये लागू पडणारी नोट्स कशी काढावी हे समजून घेणे.

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Chargeon, Tal. Shrigonda, Dist. A Nagar

शैक्षणिक समाजशास्त्र

Page No.	
Date	Chargan, Shrigonda Dist. A. Nagar

अर्थ :- शैक्षणिक समाजशास्त्र म्हणजे शिक्षण व समाज यांच्या मधील परस्पर संबंधाच्या अभ्यास होय.

व्याख्या :-
① स्नेहून पीटर्स व व्हेमन्टर्स :-
शिक्षणाची उद्दिष्टे ठरवण्यासाठी शैक्षणिक समाजशास्त्राचा आधार देणे.

② इलकुट व ब्राऊन :-
समाजिकीकरणाच्या प्रक्रियेचे पृष्ठभूमी म्हणजे शैक्षणिक समाजशास्त्र होय.

③ शेलनी व पेन :-
शैक्षणिक क्षेत्रात काम करणाऱ्या प्राधिका-
र्यांचे एक संघटन म्हणजे शै. समाजशास्त्र होय.
शाळेतील व शाळा समुदाय यांच्यातील आंतरक्रियांचा
अभ्यास म्हणजे शैक्षणिक समाजशास्त्र होय.

④ व्याख्या :-
शिक्षण प्रणालीतील व्यक्तींमार्फत सामाजिक
प्रक्रिया व सामाजिक आकृतीबंधाचे शास्त्रीय हल्ली
कोनातून केलेले विश्लेषण अशी शिक्षणाच्या समाज
शास्त्राची व्याख्या करता येते.

PRINCIPAL
College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Chargan, Tal.-Shrigonda, Dist.-A.Nagar

बायबरी नोटसचे विद्यार्थी शिक्षक वा हाजार फायदे:-

- ① बायबरी नोटस मुळे ज्ञानात भर पडेली .
- ② अ ग्रंथालय साहित्याचा अधिकारिक वापर करवता शकतो 'मिळवण' मिळते .
- ③ विद्यार्थी शिक्षकामध्ये वाचनाची आवड निर्माण होई .
- ④ या प्रात्यक्षिक कामामुळे या वर्गाची सधोसध माहिती मिळाली .
- ⑤ या कामामुळे बायबरी मधील पुस्तके हाताळण्यास मिळाली .

(Signature)

PRINCIPAL
College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal.-Shrigonda, Dist.-A.Nagar

• अभिप्राय •

सावित्रीबाई फुले फुले विकास विद्यापीठान्वित
शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय धारगाव ता. श्रीगोंदा
येथे एम. एड करत असताना M.Ed 2002.

“शैक्षणिक समाजशास्त्र हा शिक्षणाचे
समाजशास्त्र”

या व्याख्येची नोंद सदाही मला कॉलेज
च्या ग्रंथालयाचे ग्रुप मार्गदर्शन मिळाले. हे प्रात्यक्षिक
करण्यासाठी मी विविध संदर्भ ग्रंथांची मरल घेतली.

या प्रात्यक्षिक कामांमध्ये मला कॉलेजचे प्राचार्य
व सर्व प्राध्यापकांचे मोलाचे मार्गदर्शन मिळाले.
त्यासाठी मी सर्वांचा ऋणी आहे.

धन्यवाद..!

3-8-23

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Dharsgaon, Tal. - Shrigonda, Dist. - A. Nagar

Shree Dattkrupa Shaikshnik & Krushi Gramvikas Pratishthan's
COLLEGE OF EDUCATION (M.ED.) GHARGAON
Tal. Shrigonda Dist Ahmednagar
THIRD SEMESTER SECOND YEAR 2020-21

COURSE WISE CONSOLIDATED EVALUATION SHEET

Name of Course :- MED 301 Early Childhood and Care Education and
Elementary Education

Roll No: 32

Sr. No	Name of activity	Marks out of	Marks obtained	Consolidated marks out of	Marks obtained
1.	Comp. Practical	20	16	10	08.
2	Online MCQ Test 1 & 2	30 15	14	05	4.5
3	Written test I	15	13	15	13
4	Written test II	15	11	15	11.
5	Library Notes	10 20	30 14 20	05	3.5
Marks out of				50	40

Date : 19/2/21

Sign. of Prof.

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal.-Shrigonda, Dist.-A.Nagar

Shree Dattkrupa Shaikshnik & Krushi Gramvikas Pratishthan's

COLLEGE OF EDUCATION (M.ED.) GHARGAON

Tal. Shrigonda Dist Ahmednagar

THIRD SEMESTER SECOND YEAR 2020-21

**Name of Subject :- MED 301 Early Childhood and Care Education and
Elementary Education**

EVALUATION SCHEME

Name Of the Practical : Case Study of Anganwadi.

Roll No: 32

No	Evaluation Points	Marks Out of	Marks Obtained
1.	Introduction to content	03	02
2.	Educational objectives of Early childhood care and Elementary Education	02	02
3.	Data collection of Anganwadi	08	06
4.	Educational contribution of Anganwadi	04	04
5.	Report Writing	03	02
		20	16

Date : 12/3/21

Sign. of Prof.

[Handwritten Signature]
PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

अनुक्रमिका

अ. क्र.	घटक / उपघटकाचे नाव	पृष्ठ क्रमांक
1.	प्रस्तावना	1
2.	उद्दिष्ट्ये	2
3.	अंगणवाडीचे नाव, पत्ता, फोरो	3-6
4.	अध्यापन पद्धती	7
5.	शासनाच्या योजना	8
6.	अभ्यासक्रम	9
7.	अभ्यासक्रमाची उद्दिष्ट्ये	10
8.	रेकॉर्ड	18
9.	उत्ते 6 वयोगटातील मुलांची नावे	21
10.	उत्ते 6 वयोगटातील मुलांची नावे	21
11.	मासिक वेळापत्रक (जून)	22
12.	वार्षिक नियोजन (वेळापत्रक.)	23
13.	शैक्षणिक उपयोजन	25
14.	अभिप्राय	26
15.	प्रमाणपत्र	27
16.	गेटचर्चा	28

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Chargan, Tal. Shrigonda, Dist. Nager

TOPIC

प्रस्तावना

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठानर्गत
श्री फत्तकृपा शैक्षणिक व कृषी ग्रामविकास प्रतिष्ठान
" शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय (एम.एड)
घाशगाव " ता. श्रीगोंदा जि. अहमदनगर येथे
एम. एड. करत असताना द्वितीय वर्ष सन
या शैक्षणिक वर्षात सुधारित
अभ्यासक्रमानुसार द्वितीय सत्र विषय

**" MED 301 पूर्व बालावस्था व संगोपन
शिक्षण व शिशु शिक्षण "**

या विषयानर्गत कोणत्याही एका
अंगणवाडीच्या वर्गाचा अभ्यास करणे. हे प्रात्यक्षिक
कार्य देण्यात आले.

या प्रात्यक्षिक कार्यामध्ये अंगणवाडीतील
मुलांसाठी अध्यापन पद्धती समजावून देण्यात
आल्या अंगणवाडीतील मुलांसाठी शासनाच्या
विविध योजनांची माहिती देण्यात आली.
त्याचबरोबर संपूर्ण माहितीचे संकलन करण्यात
आले.

या प्रात्यक्षिक कार्यामुळे अंगणवाडीचा
अभ्यास केला, त्यामुळे विविध माहिती मिळाली या
माहितीचा उपयोग पुढील काळात नफेकरू
होईल.

प्रस्तावना

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठातर्फे
 श्री दत्तकृपा शैक्षणिक व कृषी ग्रामविकास प्रतिष्ठान
 " शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय (एम. एड)
 धारगाव " ला. श्रीगोंदा जि. अहमदनगर येथे
 एम. एड. करत असताना द्वितीय वर्ष सत्र
 या शैक्षणिक वर्षात सुधारित
 अभ्यासक्रमानुसार द्वितीय सत्र विषय

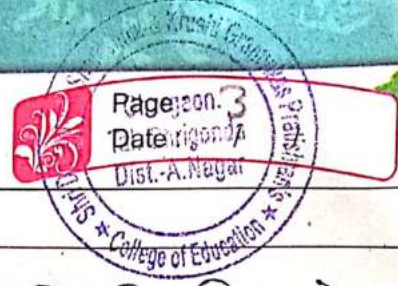
" MED 301 पूर्व बालावस्था व संगोपन शिक्षण व शिशु शिक्षण "

या विषयातर्फे कोणत्याही एका
 अंगठावाडीच्या वर्गाचा अभ्यास करणे." हे प्रात्यक्षिक
 कार्य देण्यात आले.

या प्रात्यक्षिक कार्यामध्ये अंगठावाडीतील
 मुलांसाठी अध्यापन पद्धती समजावून देण्यात
 आल्या अंगठावाडीतील मुलांसाठी शासनाच्या
 विविध योजनांची माहिती देण्यात आली.
 त्याचबरोबर संपूर्ण माहितीचे संकलन करण्यात
 आले.

या प्रात्यक्षिक कार्यामुळे अंगठावाडीचा
 अभ्यास केला. त्यामुळे विविध माहिती मिळाली या
 माहितीचा उपयोग पुढील काळात नफेचे
 होईल.

TOPIC उद्दिष्ट्ये

- i) अंगणवाडीचे कामकाजाविषयी माहिती मिळवणे.
- ii) अंगणवाडीतील मुलांच्या अध्यापन पद्धती समजावून घेणे.
- iii) शासनाच्या योजनेची माहिती घेणे.
- iv) संकलित माहितीचे अहवाल लेखन करणे.
- v) मुलांना मिळणाऱ्या शोधी - सुविधांविषयी माहिती गोळा करणे.

PRINCIPAL

College of Education (B. Ed. & M. Ed.)
Chargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

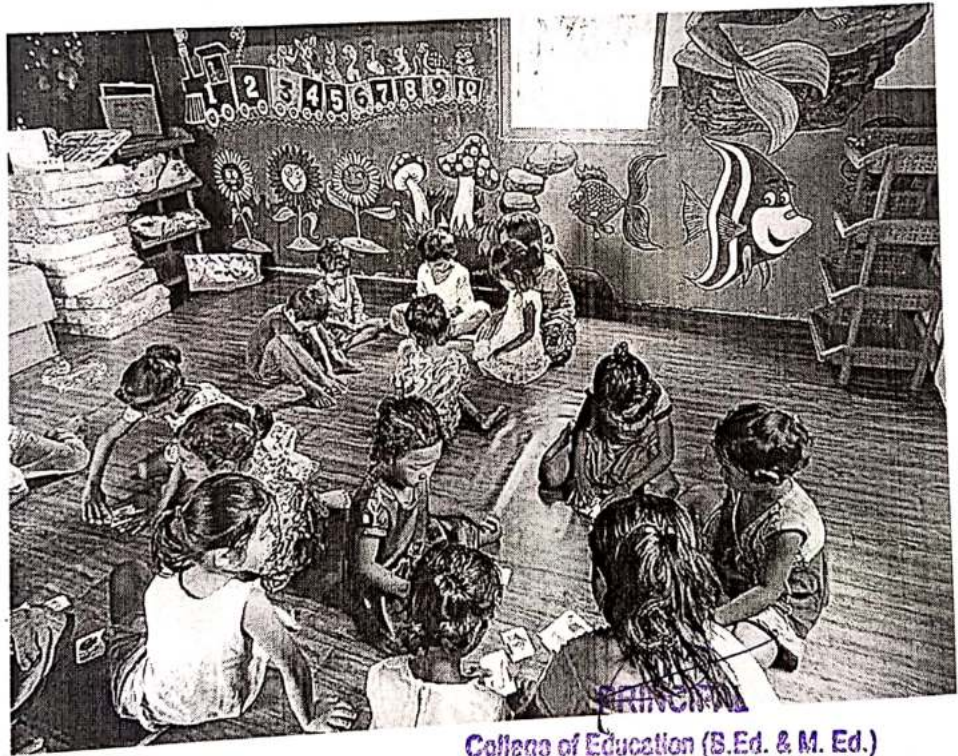
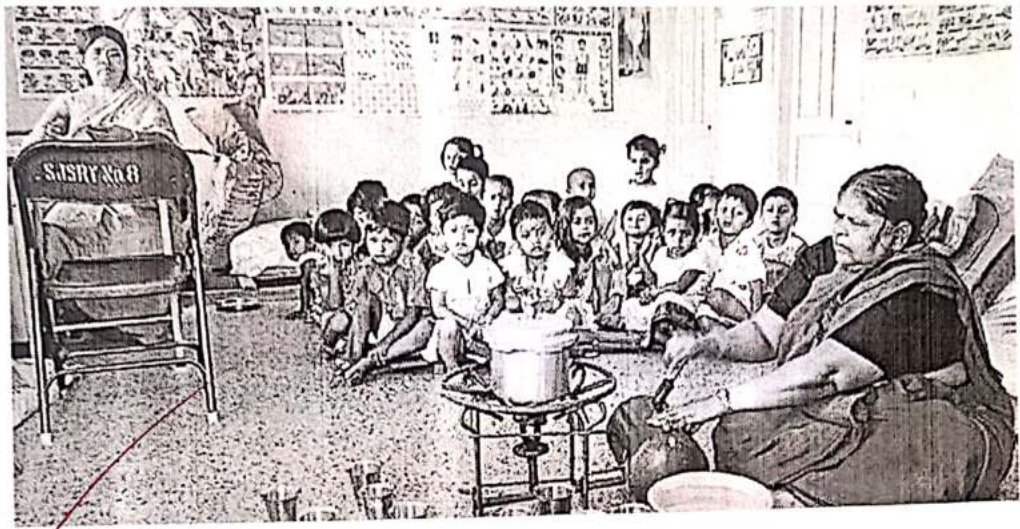
Chargoon.
Tal.-Shrigonda
Dist.-A.Nagar

Page : 5

PRINCIPAL
College of Education (S.P.O. & Nt. Ed.)
Chargoon, Tal.-Shrigonda, Dist.-A.Nagar

College of Education (S. Ed. & M. Ed.)
Chargoan, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

Pioneer

Topic :

Page :

Date :

अंगणवाडीतील मुलींची नावे

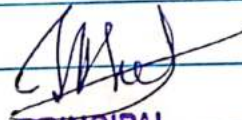
1) ऐमन इनामदार

2) मुक्ता शेकडे

3) श्वप्ना वाघ

4) सुजाना सिनारे

5) प्रतिभा लामदुबे

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

colours™

Flowers

GOLD
HPCG_12

Topic :

Page :

Date

अंगठावाडीतील मुलांची नावे

१) सनिष वाघमारे

२) हितेश कुमार

३) संस्कार गुवाळे

४) राजेश मुळे

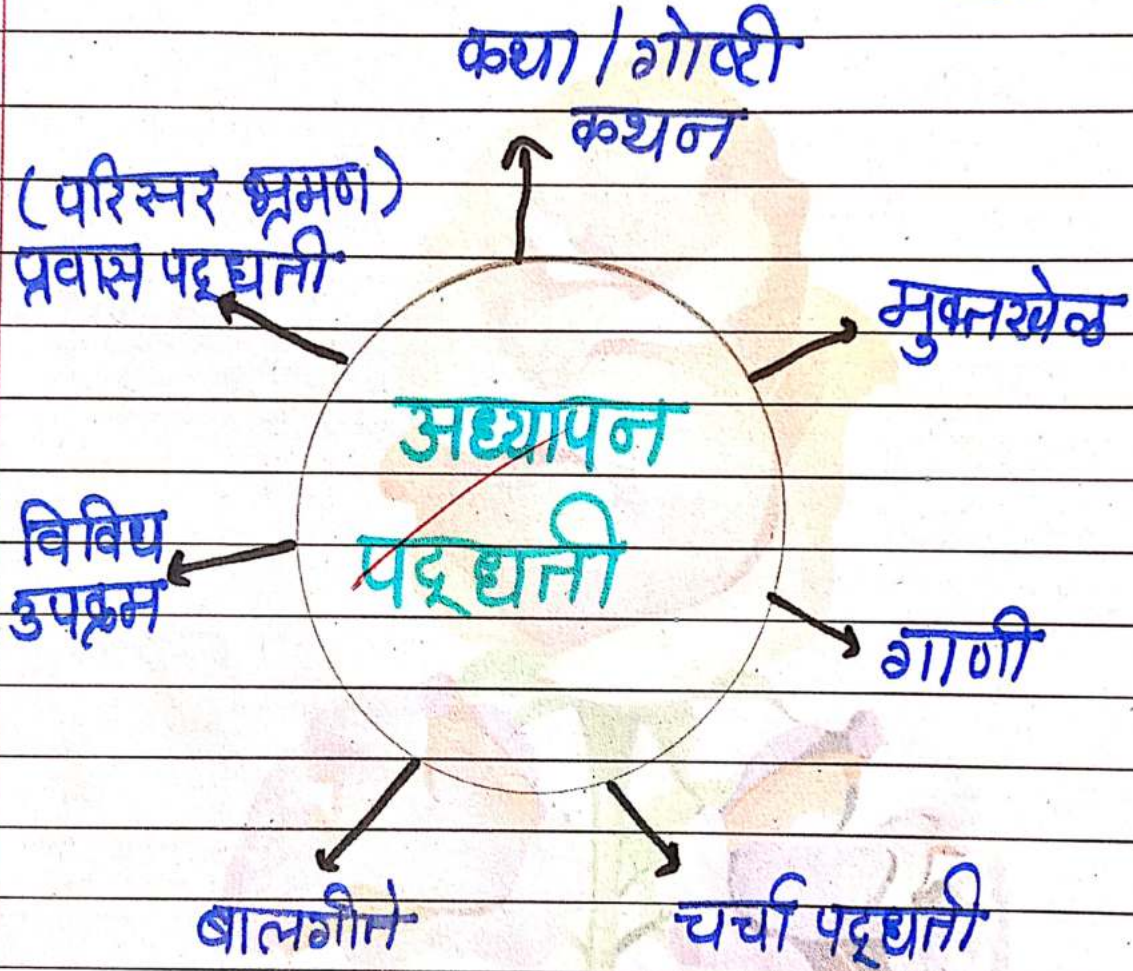
५) हेमंत टकामे

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

अध्यापन पद्धती

[Signature]

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. Shingonda, Dist. A. Nagar

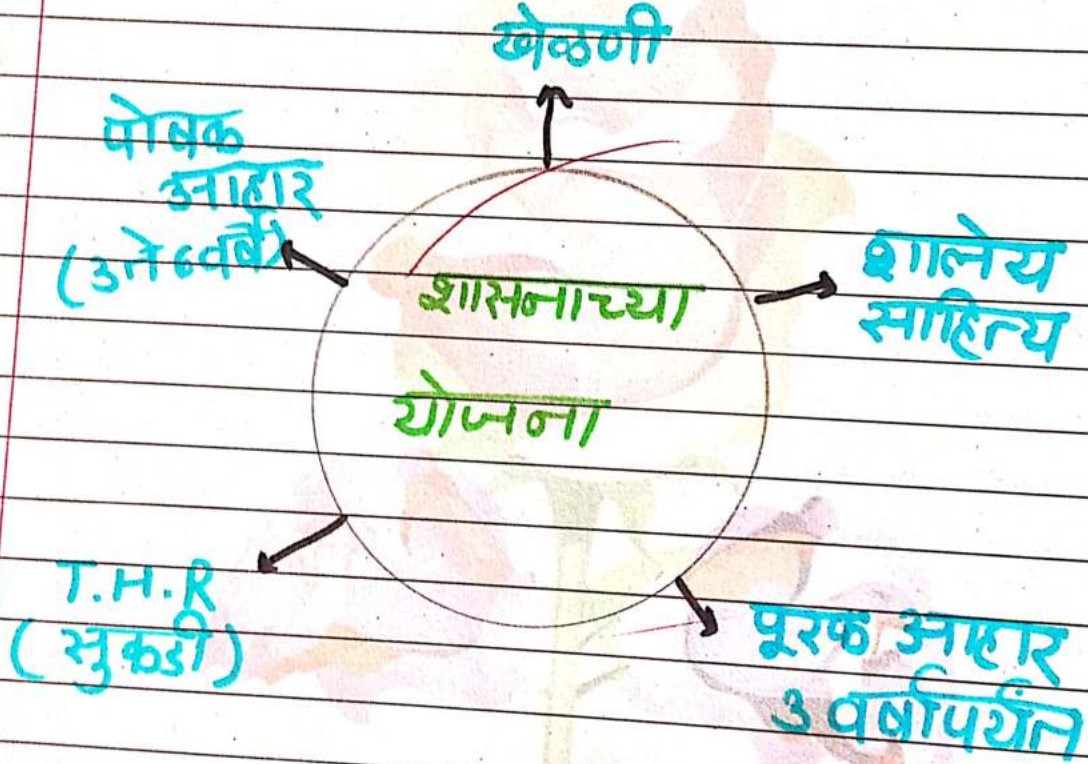
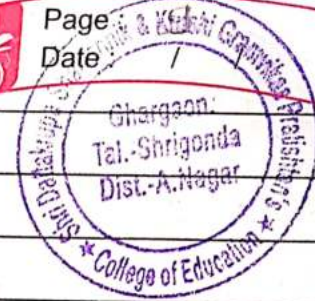

TOPIC

शासनाच्या योजना

Page
Date

(3 ते 6 वर्ष मुला - मुलींना गरोदर माना तसेच स्तनदामांना हा आहार मिळतो.)

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

TOPIC :

अभ्यासक्रम

अ. क्र प्रकल्पाचे नाव

1. मी माझे कुटुंब व जातेवाईक
2. मी व माझे अवयव
3. पावसाळा व वनस्पती
4. पाळीव प्राणी व जंगली प्राणी
5. शण
6. पाणी व फुले
7. आकार गणपती उत्सव फळे
8. फळभाज्या, पालेभाज्या
9. दिवाळी व रंग
10. मराठी महिने व वार / इंग्रजी महिने वार
11. उपक्रम हिवाळा व आपले मदतनीस
12. उनापले वाहने व मदतनीस
13. फुले
14. अन्नधान्य
15. हवा, विज
16. किरक, होळी, रंगपंचमी
17. उन्हाळा
18. पक्षी
19. उजळणी व मूल्यमापन
20. साहित्य निर्मिती

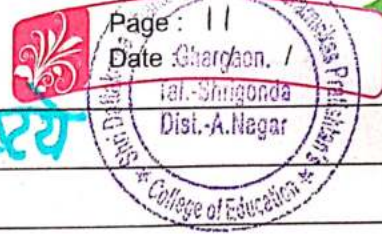

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Chargaon, Tal.-Shrigonda, Dist.-A.Nagar

TOPIC

अभ्यास क्रमाची उद्दिष्ट्ये

1) आंतरबाह्य खेळ

- i) निशमांचे व सुचनांचे पालन परस्पर - आंतर -
- फ्रियेन्डून सामाजिक विकास होणे.
- ii) नेतृत्व गुण व सहकार्याची भावना यामध्ये
वाढ होणे.
- iii) शारिरीक, बौद्धिक व सामाजिक विकास होणे.
- iv) मानवाच्या प्रकटीकरणास संधी मिळणे व
कर्मठूक होणे.

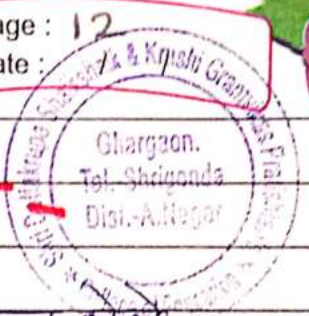
2) भाषा विकास

- i) झवण कौशल्य व संभाषण कौशल्य विकसित करणे.
- ii) योग्य वाक्यरचना करता येणे, उच्चारण सुस्पष्टता
आणणे व शुद्ध संपत्तीत वाढ करणे.
- iii) विविध संकल्पनांचे दृढीकरण करणे.

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Gargaon, Tal. Shingonda, Dist. A. Nagar

3) वाचन-लेखन-गणन सिध्दता -

- i) अनौपचारिक शिक्षणाची पूर्वतयारी करून देणे.
- ii) वाचन, लेखन आणि गणन कौशल्याची पूर्वतयारी करून देणे.
- iii) बोधात्मक विकास होणे.

4) जीवन व्यवहार विज्ञान -

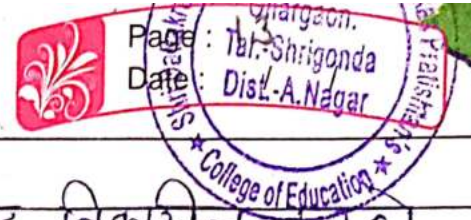
- i) वैयक्तिक परिसरातील स्वच्छतेच्या सवयी रुजवणे.
- ii) दिनक्रमातील व्यवहारात कौशल्य करण्यास शिकणे.
- iii) शौंदर्यशृष्टीचा विकास करणे.
- iv) स्वावलंबन त्कारक विकासात चालना मिळणे.
- v) वैज्ञानिक दृष्टीकोन तयार करणे.
- vi) जवजवतीन वैज्ञानिक संकल्पनाचे अध्ययन करणे.
- vii) शोभोवतानेच्या वातावरणातील वस्तूंचे व्यक्तीचे आकलन होणे.

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M.Ed.)
Chargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

TOPIC

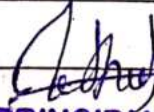

विज्ञान व शास्त्राची आवड विकसित करणे।

viii) स्वतःच्या शरीराची, भावनांची जाणीव होणे.

5) कालानुभव

- i) भावनांना मोकळीक मिळणे कल्पनाशक्ती व श्रुजनशीलता विकसित वाव मिळणे.
- ii) बोट्यांच्या श्यायुंचा विकास होणे. साधनसामुग्री हाताळता येणे.
- iii) कसमपुक होणे, अवधान कक्ष केंद्रावणे.

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Chargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

TOPIC

रेकॉर्ड

Page : 19

Date :

* अंगणवाडीतील विविध रेकॉर्ड :

- 1) कुटुंबाची माहिती
- 2) पूरक आहार धान्याशाठ
- 3) पूरक आहार वाटप
- 4) पूर्व प्राथमिक शिक्षण
- 5) गरोदर माता
- 6) लसीकरण
- 7) T. H. R
- 8) गृहभेटी नियोजन
- 9) संदर्भ सेवा
- 10) गोषवारा

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal.-Shrigonda, Dist.-A.Nagar

TOPIC

1) सुदृढताची जाहिरात:

या संविधानाचे अनेक सुदृढता जाहिरात आहेत, जसे की राज्यपालाची कार्ये, राज्यपालाची कार्ये, राज्यपालाची कार्ये...

2) मूळ अधिकार बांधकाम:

या संविधानाचे अनेक मूळ अधिकार बांधकाम आहेत, जसे की राज्यपालाची कार्ये, राज्यपालाची कार्ये, राज्यपालाची कार्ये...

3) मूळ अधिकार वारस:

या संविधानाचे अनेक मूळ अधिकार वारस आहेत, जसे की राज्यपालाची कार्ये, राज्यपालाची कार्ये, राज्यपालाची कार्ये...

4) मूळ अधिकार विभाग:

या संविधानाचे अनेक मूळ अधिकार विभाग आहेत, जसे की राज्यपालाची कार्ये, राज्यपालाची कार्ये, राज्यपालाची कार्ये...

5) मूळ अधिकार संरक्षण:

या संविधानाचे अनेक मूळ अधिकार संरक्षण आहेत, जसे की राज्यपालाची कार्ये, राज्यपालाची कार्ये, राज्यपालाची कार्ये...

TOPIC

6) लसीकरण :

० ते ६ वर्षे या बालकांचे लसीकरणाच्या नोंदी तारीख व किती डोस याची माहिती असते.

7) टी. एच. आर. (सुकडी) :

T. H. R रजिस्टरमध्ये ३ वर्षांपर्यंतचे बालक व सनदामाना वारोदर माना यांना दिलेल्या सुकडीची माहिती व नोंदी असतात.

8) गृहभेटी नियोजन :

यामध्ये प्रत्येक घरी प्रत्यक्ष जावून भेट देऊन त्यांची संपूर्ण माहिती यामध्ये नोंदवावी लागते.

9) संदर्भ सेना :

यामध्ये वैद्यकीय अधिकाऱ्यांनी पाठवलेली माहिती असते. तसेच ० ते ६ वर्षांपर्यंतच्या बालकांना विविध आरोग्य सुविधांची नोंद असते.

10) गोषदारा (वार्षिक/मासिक) :

याने प्रत्येक महिन्यांची व वर्षांची संपूर्ण रजिस्ट्रंशी शोडकथान माहिती नोंदवलेली असते.

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M.

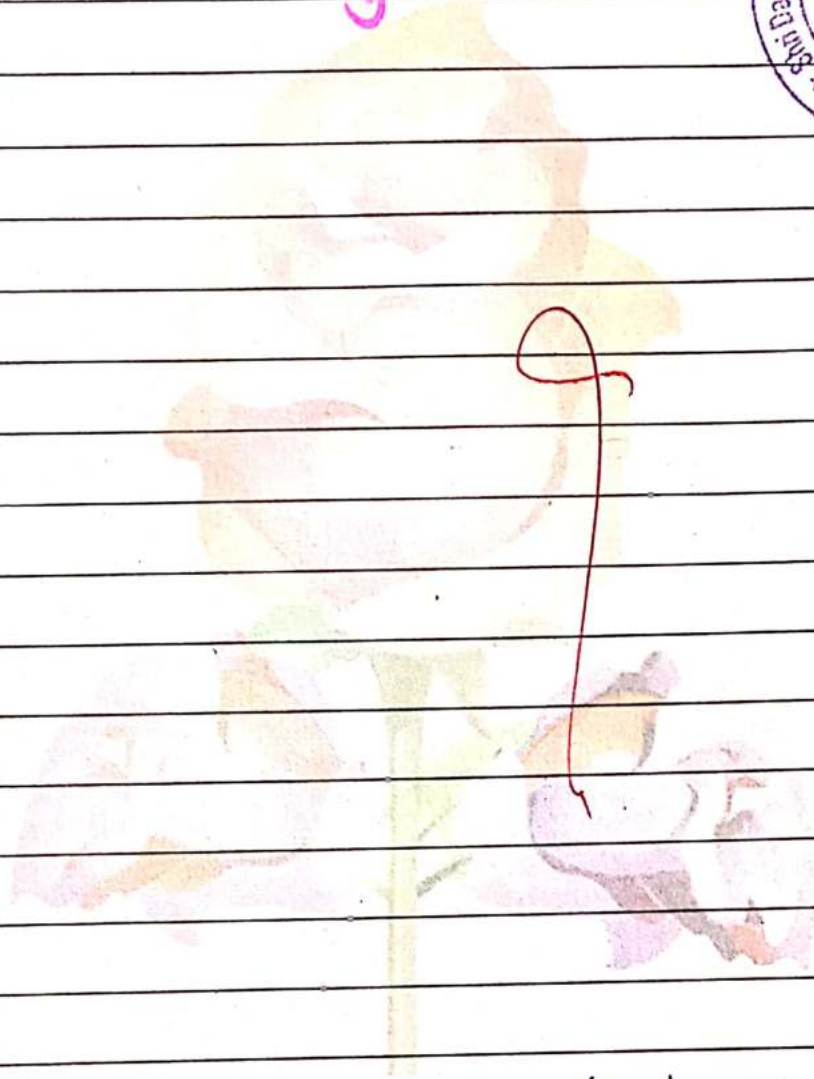
TOPIC

Page : 22

Date : / /

उत्ते 6 वर्ष वययोगटानील मुलींची यादी

[Handwritten Signature]

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

TOPIC

Page : 23

Date : / /

मासिक

वेळापत्रक

[Signature]
PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Changanal, Tal. Changanal, Dist. A. Nagar

मोठे उंबर

मुक्ता खोळ

मुक्ता खोळ

१२:१५ ते

१:००

वेळ/वार	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार	शेरा
९:००	घंटा	घंटा	घंटा	घंटा	घंटा	घंटा	
९:०५ ते ९:३०	मुक्ताखेळ घासरगुंडी, सोके	सामाच पत्र हरवले	धारा अंगणान	गाई भुजाने	सामाच पत्र हरवले	प्राशन/ परिपाठ	
९:३० ते १०:००	प्रार्थना	तुला दे ...	परिपाठ घुन	रघुपतीराहाळ टाळ वाने विना वाने	रघुपतीराहाळ टाळ वाने विना वाने	मुक्ता खेळ कवायान	
१० ते १०:३०	नाश्ना	माश्ना	नाश्ना	नाश्ना	नाश्ना	नाश्ना	
१०:३० ते ११:००	मी. व. माझे कुटुंब माहिती देण. श्व: परिचय, मराठी गाणे, ट्रेगारिंग रेफ्रिज	श्व-परिचय, इंग्ली गाणे, चिऊनाईची शहाणी पिळले वाणी	षडबड गीत. देवबपा देवबपा आवडतेस मला	शब्द खेळ शारखे शब्द गाणे - हि मप्पी उनाई	स्वतः ची जाने वाडिकांची माहिती सांगणे	उजळणी व परिसर	
११:०० ते ११:३०	चित्राचन, कुटुंबाचे चित्र वाचपुन माहिती दुणे	मुक्ता रे आटन	वाडुणा ओळखा पौषाखापरजन	रूमचारित्त/ गाथाचा कर्म लावणे. धार/चवा आकारमर खेळ/पणे	गणित भाषेची ओळख		
११:३० ते १२:००	अक्षर - लेखन पुर्वतयारी	अक्षर लेखन	अक्षर लेखन पुर्वतयारी	लेखन पुर्वतयारी	लेखन पुर्वतयारी		
१२ ते १२:३०			जवण				
१२:३० ते १२:४५	फालानुभव धाराचे चित्र	दडिळाम फोटोफ्रेमकरणे	समालाच्या दड्या घालणे	धाराचे चित्र दसे उमटविणे.	चित्र प्रदर्शन २०१५		
१२:४५ ते १३:००							

[Signature]
PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Dhargason, Tal. - Dhargason Dist. - A. Nagar

दुसरा पंधरवडा

वार/वेळ	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार	शेरा
९:००	—	—	—	—	—	—	—
९:०५ ते ९:३०	मुक्ता खेळ	उड्या मारणे	सशर्पणे, लोळणे, कोलाही उड्या	एकमेकांच्या कमरेला धरून गोलाळार फिरणे.	खंजीराच्या ता. लावर कुती करणे	—	—
९:३० ते १०:००	—	—	—	—	—	—	—
१०:०० ते १०:३०	—	—	—	—	—	—	—
१०:३० ते ११:००	स्वतः विषयी माहिती, अवयव संबद्धी माहिती गाणे, अवयवाचे आव	① माथूसमवेताने ② दु लिंगिय एव्हस ③ टन किरिल फिंगर	स्वतः विषयी माहिती शोध सकाळी अली डे बे डू इथ इथ गोल्ड	उत्तयवाची गोल्ड गाणी - अंगण कोठे आहे वेअर इज थम्बीन	गाणे ① एक लदान दोट ② एका बोटची टाकी शोध - दलिक माहिती	परिसर भ्रमण व उजळणी करणे	—
११:०० ते ११:३०	शारिरीक कि. ग्राचे मादमव प्रत्येक ५ मं.	हरवलेला उवयव शोधणे	तुलना करणे	जेड्या लावणे	तीन भाकडे	—	—
११:३० ते १२:००	अक्षर लेखन, पूर्व नयारी, ठिपके जोडणे	अक्षर लेखन पूर्व नयारी ठिपके जोडणे	अक्षर लेखन पूर्व नयारी ठिपके जोडणे	अक्षर लेखन पूर्व नयारी	अंक अक्षर A I लेखन नयारी	प्रदर्शन	—
१२:०० ते १२:३०	—	—	जेवण	—	—	—	—
१२:३० ते १२:४५	फाडकाम	ठसेकाम	घडीकाम	चित्त रंगविणे	पठिवर चित्त काढणे.	—	—
१२:४५ ते १:००	मुक्ता खेळ	मुक्ता खेळ	छोट उंकिर / मोठे उंकिर	मुक्ता खेळ	मुक्ता खेळ	मुक्ता खेळ	मुक्ता खेळ

Principal
College of Education (B. Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. Shirgonda, Dist. A. Nagar

TOPIC

Page : 24

Date : / /

वार्षिक

वेळापत्रक

[Signature]
PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

वार्षिक नियोजन

महिने	पहिला पंधरवडा	दुसरा पंधरवडा
जून	मी माझे कुटुंब व नाणेवाईक अंक, अक्षर लेखन पुर्वतयारी	मी व माझे अक्षर लेखन इंग्रजी A, 1
जुलै	पावसाळा व वनस्पती अंक - १, २ अक्षर लेखन - अ, आ इंग्रजी B 2	प्राणी व जंगली प्राणी अंक ३, ४, अक्षर लेखन इ, ई इंग्रजी C, D 3, 4
ऑगस्ट	शाण, अंक, अक्षर, अं, अः	पाणी व फुले अंक ५ अक्षर लेखन ओ, औ इंग्रजी E 5
सप्टेंबर	अक्षर, गणपती, उत्सव, फळ अंक E ऊ ३ अक्षर लेखन इंग्रजी f, 6	फळ, भाज्या, पालेभाज्या अंक 7 अक्षर लेखन व इंग्रजी G, 7
ऑक्टोबर	दिवळी व रंग, अंक क, फ. अक्षर लेखन, H, I, 8	मराठी व इंग्रजी महिने व वार अंक E अक्षर लेखन इंग्रजी J 9, मराठी - च
नोव्हेंबर	हिवळा व आपले मदतनीस अंक 10, अक्षर लेखन ए, ऐ, इंग्रजी K, 0	आपले मदतनीस अंक ११-१५ अक्षर लेखन व, व इंग्रजी L, 11
डिसेंबर	आपले मदतनीस व वाहने, अंक अक्षर लेखन त, म इंग्रजी N, 0 11 - 15	फुले अंक १६-२० अक्षर लेखन न, थ, थं, इंग्रजी P, 16-20
जानेवारी	अन्न धान्य अंक २१-३० अक्षर लेखन भ, घ, ङ इंग्रजी Q, R 21-35	घर अंक, अक्षर लेखन च, र, श, स, इंग्रजी S, T 26-30
फेब्रुवारी	फळ आणि आकाश, वीज अंक, अक्षर लेखन ट, ठ, ड, ढ, ळ इंग्रजी U 31-35	हवा, बीज, अंक ३१-४० अक्षर लेखन उ, ळ, ह, स इंग्रजी V, W 36-40
मार्च	कित्क, होळी, रंगपंचमी, अंक ४१-४५ अक्षर लेखन ज, छ, ख, य 41-45	उज्हाळा अंक, अक्षर लेखन ञ, ण इंग्रजी Z 46-50
एप्रिल	पक्षी अंक ४६-५० अक्षर लेखन झ, क्ष इंग्रजी 41 - 46	उजळणी व सुलभमाण
मे	साहित्य निर्मिती	साहित्य निर्मिती

Chergach, Tel-Shrigonda, Dist.-A.Nagar

TOPIC

शैक्षणिक उपयोजन

Page : 25

Date :

- ① या प्रान्यक्षिकामुळे अंगणवाडीचा अभ्यासक्रम कसा असतो हे समजले.
- ② अंगणवाडीतील मुलांना कसे शिकवले जाते याची जाणीव झाली व त्यांच्या अभ्यासपत्र पद्धती समजल्या.
- ③ अंगणवाडीतील विविध रेकॉर्डविषयी माहिती मिळाली. तसेच त्यांच्याकडे विविध माहिती उपलब्ध असते जसे बालकांच्या कुटूंबाची माहिती.
- ④ या प्रान्यक्षिक कार्याचा भावी जीवनात नक्कीच फायदा होईल.
- ⑤ या प्रान्यक्षिक कार्यमुळे महान मुलांना कशा पद्धतीने शिक्षण द्यावे हे समजले.

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

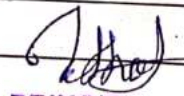
TOPIC

अभिप्राय

एम. एड. अभ्यासक्रमानंतर्गत एका अंगणवाडीचा अभ्यास करणे हे प्रात्यक्षिक कार्य देण्यात आले. यासाठी मी एक अंगणवाडी निवडली या अंगणवाडीतील विविध माहिती मी स्वतः जाणून घेतली आहे. या प्रात्यक्षिक कार्यामुळे मला अंगणवाडीतील विविध कामकाज, अध्यापन पद्धती, शासनाच्या विविध योजना यांची माहिती मिळाली. यामुळे मी शाळावर्तीवर्ई फुले पूर्ण विदयापीठ तसेच उनामच्या कॉलेजचे प्राचार्य व सर्व शिक्षक वृंद यांची मी आभार मानते. या प्रात्यक्षिक कार्याचा मला भावी जीवनात नक्कीच फायदा होईल.

धन्यवाद !

५/५
प्रज्ञा

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargson, Tal.-Shrigonda, Dist.-A.Nagar

Shree Dattakrupa Shaikshnik & Krushi Gramvikas Pratishthan's
COLLEGE OF EDUCATION (M.ED.), GHARGAON

Tal - Shrigonda, Dist- Ahmednagar

THIRD SEMESTER SECOND YEAR 2020-21ppp

Name of Subject : MED 301 Early Childhood & Care Education &
Elementary Education

Name Of Activity : **LIBRARY NOTES**

EVALUATION SCHEME

Roll No : -----

Sr. No	Criteria	Marks Out Of	Marks Obtained
1	Introduction Of Content	04	02
2	Description of Content	05	03
3	Importance Of Content	04	03
4	Accuracy In Writing	03	02
5	References	04	03
	Marks Out Of	20	14
	Consolidated Marks Out Of	05	3.5

Date : 15/3/17

Sign.

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal.-Shrigonda, Dist.-A.Nagar

लायब्ररी नोट्स

301

“ निरीक्षण, दस्तऐवजीकरण सहकार्य,
संघटन पर्यवेक्षण आणि नेतृत्व ”

Principal

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

Teacher's Signature _____

ROOPAM RP - 011

अनुक्रमणिका

अ. न.

घटकांचे नाव

1.

प्रश्नावना

2.

नायब्ररी नोट्सची उद्दिष्ट्ये

3.

घरण व महत्त्व

4.

मिळवलेल्या घटकांची माहिती

5.

फायदे

6.

अभिप्राय

7.

संदर्भ सूची

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal.-Shrigonda, Dist.-A.Nagar

Teacher's Signature _____

ROOPAM RP - 011

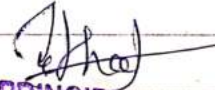

प्रश्नावना

स्वावित्रीबाई कुले पुणे विद्यापीठाअंतर्गत
श्री दत्तकृपा शैक्षणिक व ग्रामीण कृषी विकास प्रतिष्ठानच्या
संचालित शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय दारुगाव तहसीले
थेथे एम. एड करत असताना 301 या विषयाच्या
लायब्ररी नोट्सची निरीक्षण दस्तऐवजीकरण,

सहकार्य अंदाज पर्यवेक्षण आणी नेतृत्व."

या विषयी आपण बघणार असोत, लायब्ररी
नोट्स आजच्या आधुनिक काळातील महत्वाची
संकल्पना आहे. या विषयी माहिती मिळणार आहे.
आवी शिक्षक म्हणून ही जडघान अनिश्चय उपयुक्त
ठरणारी आहे. असा विश्वास आहे.

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

Teacher's Signature _____

ROOPAM RP - 011

गरज / महत्व

- ① विद्यार्थ्यांमध्ये टिपणे करण्याची आवड निर्माण करण्यासाठी लायब्ररी नोट्स ठारजेची आहे.
- ② विविध संदर्भ पुस्तकांची माहिती घेण्यासाठी लायब्ररी नोट्सची गरज आहे.
- ③ विद्यार्थी तसेच शिक्षकांना इ. आशयाबद्धतेची अधिक माहिती मिळवण्यासाठी लायब्ररी नोट्स महत्वाचे आहे.
- ④ बदलत्या काळात हुकूमामध्ये माध्यमांची निर्मिती करण्यासाठी लायब्ररी नोट्सची गरज आहे.
- ⑤ अपेक्षित विषयांची माहिती घेणे, विविध संदर्भ व त्यांचा शोध वापर करून करावा यासाठी लायब्ररी नोट्स ठारजेचे आहे.
- ⑥ माहितीचा विविध स्रोतांच्या आधारे शोध घेण्यासाठी लायब्ररी नोट्स उपयुक्त आहे.

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

Teacher's Signature _____

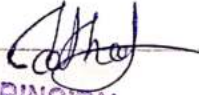
ROOPAM RP - 011

उद्दिष्टे

- ① लायब्ररी नोट्ससाठी दिलेल्या रुपढटकांचे महत्व समजणे.
- ② लायब्ररी नोट्ससाठी दिलेल्या विषयांसंदर्भात विविध संदर्भा पुस्तकानून व माहितीच्या विविध स्त्रोतामधून माहिती मिळविणे.
- ③ लायब्ररी नोट्ससाठी दिलेल्या विषयासंदर्भात विविध इंटरनेट स्थळावरून सखोल माहिती मिळविणे.
- ④ आराधासंदर्भात सखोल माहितीचा शोध घेणे.
- ⑤ लायब्ररी नोट्सच्याद्वारे माहितीचा शोध घेण्याचे कौशल्य आत्मसात करणे.
- ⑥ दिलेल्या विषयाची सखोल माहिती घेवून संकलित माहितीवर आधारित रिपणे काढणे.
- ⑦ संकलित केलेल्या माहितीच्या आधारे अपिस्तरपणे अहवाल लेखन करणे.

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

Teacher's Signature _____

ROOPAM RP - 011

निवडलेला विषय

“निरिक्षण, दस्तऐवजीकरण, सहकार्य, संघटन,
पर्यवेक्षण आणि नेतृत्व.”

निरिक्षण -

निरिक्षण हे विद्यार्थ्यांची माहिती मिळविण्याचे तंत्र होय. हे अप्रमाणीत साधन आहे या निरीक्षण तंत्रामुळे वर्तनाचा अभ्यास करणे सहज शक्य होते. प्रत्येक व्यक्ती इतर व्यक्तीच्या वर्तनाचे निरीक्षण करते व निरीक्षणावरून त्याचा अर्थ लावत असतो.

उदा. प्रामाणिकपणा, दयाळू, इमानदार इत्यादी परंपु हे निरीक्षण अशाशुचीय असल्यामुळे इतर व्यक्तीमन्वा -
- बदल चुकीचे निष्कर्ष काढले जाण्याचा संभव असतो.

व्याख्या :-

“कान आणि वाणीच्या अनुपरिस्थिती डोळ्यांद्वारे घडवारी क्रिया निरीक्षण म्हणून ओळखली जाते.”

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

Teacher's Signature _____

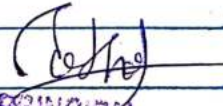
ROOPAM RP - 011

"घटनातील पारंपारिक संबंध किंवा कार्यकारणभाव जाणून घेण्यासाठी घटनांचे केलेले यथार्थ अन्वेषणे निरीक्षण होय."

निरीक्षणाचे प्रकार

- 1) नियंत्रित निरीक्षण
- 2) अनियंत्रित निरीक्षण
- 3) प्रामाणिक / पद्धतशीर निरीक्षण
- 4) सहज निरीक्षण
- 5) नैसर्गिक निरीक्षण
- 6) वस्तुनिष्ठ निरीक्षण
- 7) शास्त्रीय निरीक्षण
- 8) प्रत्यक्ष निरीक्षण
- 9) अप्रत्यक्ष निरीक्षण
- 10) सहभागपूर्वक निरीक्षण

PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal.-Shrigonda, Dist.-A.Nagar

Flowers

दस्तावेजकीकरण :

दस्तावेजकीकरण हे शाळापूर्व शिक्षकांकरिता उपयुक्त ठरणारे एक तंत्र आहे. जेव्हा शिक्षक उगाठी पालक यांची सत्रा सुरु असते तेव्हा पालक विविध गोष्टी एकत्रितरित्या सांगतात आणि त्यामुळे माहितीच्या क्रमाने अदलाबदल किंवा अस्नाव्यसतता होण्याची शक्यता असते.

अर्थ : दस्तावेजकीकरण ही एक प्रक्रिया आहे की ज्याच्याद्वारे पुरावे गोळा केले जातात आणि त्याचा वापर हा नोंदीच्या स्वरूपात केला जातो.

महत्त्व ① शिक्षक मुलांच्या कामाचे निरीक्षण करताना आणि त्यानुसार दस्तावेज तयार करताना ज्याच्या आधारे शिक्षकांना मुलांच्या विकासाची कल्पना येते.

② दस्तावेजकीकरणद्वारे शिक्षकांना अध्यापन पद्धती कल्पना येते.

③ दस्तावेजकीकरण शिक्षकांना कल्पनांचे शक्यतात्मक आदान-प्रदान करण्यास मदत करणे.

④ दस्तावेजकीकरण अभ्यास किंवा क्रियाकल्प पदराचान उदवणार्थ समस्या किंवा कृतीकरती प्रकाश टाकते.

PRINCIPAL

College of Education (B. Ed. & M. Ed.)
Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

Sign: _____

Flowers

सहकार: सहकार हा शब्द आपल्या नित्य परिचयाचा झाला आहे. मानवी आयुष्याचा शिकारी अवस्थेपासून आजच्या प्रगत अवस्थेपर्यंतच्या विचार केला असता असे दिसून येते की, एकत्रितपणे विचार करणे आणि काम करणे ही मानवाची सहजप्रवृत्ती असून त्यातूनच त्याला सुखी आयुष्य जगण्याची आणि प्रयत्नातून सुखी जीवन निर्माण करण्याची प्रेरणा मिळाली.

संघटन:

शाळापूर्व वर्गखोल्या या साधारणपणे मुलांची स्वास्थ्य क्षेत्र आणि अध्ययन केंद्र यांना क्षेत्रानुसार मुले ही शिक्षकांच्या मार्गदर्शनानुसार वैयक्तिकरित्या किंवा छोट्या-छोट्या गटामध्ये विभागून खेळ खेळत असतात किंवा उपयुक्त साधनसामग्री हाताळणी करत असतात.

- १) वर्गखोली संघटनाचा प्रभाव
- २) शिक्षकाद्वारे वर्गखोलीची सजावट
- ३) वर्तनाचे निरीक्षण

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Shrigonda, Tal.-Shrigonda, Dist.-A. Nagar

Sign: _____

Flowers

पर्यवेक्षण :

वर्गखोलीतील प्रत्येक मुलाचे पर्यवेक्षण निरीक्षण केले गेले आहे किंवा नाही हे पाहण्याची जबाबदारी ही शिक्षकांची असते. कृतीशील पर्यवेक्षण हे कामाच्या व्यूहचनेचा एक भाग असते याचा वापर वर्गखोलीत, क्रीडांगणावर किंवा अध्ययनपुरक उपक्रमांच्या समलवनावणीच्या वेळेस केला जातो. यानुसमोर येणारे जे निष्कर्ष असतात त्यांची माहिती ही पालकांना देखील दिली जाते. ज्याचा वापर करून पालक आवश्यक असल्यास विद्यार्थी वर्गात बदल घडवून आणू शकतात.

- ① योग्य पर्यावरणाची निर्मिती
- ② शिक्षकांच्या वर्गातील जागेची निश्चिती
- ③ पडताळणी आणि गणना
- ④ मुलांच्या वर्तनाचे पूर्वानुमान
- ⑤ विद्यार्थ्यांची व्यसना आणि पुनर्निर्देश

नोट्स :

प्रारंभिक बाल्यवस्था शिक्षक बाल संगोपनामध्ये बऱ्याच भूमिका पार पाडतात आणि ते बाल संगोपन व्यवसायात खराच आणि सहाय्यक प्रवेशासह शिक्षक प्रदान करू शकतात ते एक सल्लागार म्हणूनही अनुभवी असतात.

[Signature]
PRINCIPAL

अनुभवी व्यक्तीस त्यांच्या कामाच्या सर्व पैलुंसाठी तयार होण्यासाठी मदत करण्यास वचनबद्ध प्रशिक्षक आदर्श व्यक्ती कथा लेखन, संशोधक, उत्तम निरीक्षक आणि श्रुविधाकार या विविध भूमिका पार पाडत असता.

- 1) संवादक
- 2) प्रशिक्षक
- 3) आदर्श व्यक्ती
- 4) कथा/कथनकार
- 5) वेळेचे पालन
- 6) संशोधक
- 7) उत्प्रेरक

Principal

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
Chargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

Sign: _____

अभिप्राय

राज्यघटनेत दुरुस्ती करून देणे - चौदा
 वयोवर्गीतील मुलींना मोफत शिक्षण मिळवण्याचा
 मुलभूत अधिकार २००२ साली बहाल करण्यात
 आला त्या अनुसरून २००९ साली शिक्षण
 हक्क कायदा मंजूर झाला परंतु त्या अन्वयेच्या
 आणी अन्वयाची सरकारने या कायद्याची
 अंमलबजावणी करीत नाही.

वास्तविक सरकारने स्थानिक
 प्राधिकरणांना शिक्षणासाठी निधी पुरावा अशी स्पष्ट
 तरतुद १९७७ च्या महाराष्ट्र प्राथमिक शिक्षण
 कायद्यात आहे. शिक्षक हक्क कायद्यानेही पुरेसा
 निधी उपलब्ध करून देणे हे राज्य सरकारचे
 कर्तव्य ठरवते.

त्यानुसार सरकार जि. प व इतर
 प्राधिकरणांना आश्चर्यसहाय करत आले परंतु
 अंमलबजावणीसाठी निधी उपलब्ध करून
 देण्याची जबाबदारी स्थानिक स्वराज्य संस्था
 व खाजगी शैक्षणिक संस्थावर ठरवतेय
 हे स्पष्ट आहे.

[Signature]
 PRINCIPAL

College of Education (B.Ed. & M. Ed.)
 Ghargaon, Tal. Shrigonda, Dist. A. Nagar

